

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103. TELEPHONE: 431-6344
LIV. Vasaris — February 19, 1969 Nr. 14

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ARTIMUOSE RYTUOSE SOVIETAI NORI UŽIMTI BRITŲ VIETĄ

Kai Izraelis, keršydamas už jo lėktuvo apšaudymą Atėnų aerodrome, sunaikino 13 Libano lėktuvų Beirute, šioje vietoje pastebėjome, kad toks desperatiškas žygis "verčia Maskvą ir Washingtoną dairytis koks nors išeitis"... Iš tikro Maskva nė 48 valandų po to žygio nepraejus pasiūlė Washingtonui, Londonui ir Paryžiui padiktuoti taiką Palestinei. Pagal Maskvos planą, Izraelis turėtų atiduoti visas savo užkariuotas teritorijas, o taikai apsaugoti ten turėtų būti nusiųsti Jungtinių Tautų daliniai, dalyvaujant ir sovietams, kurie iki šiol nė viename panašiam JT žygyje nedalyvavo.

Washingtonas į tą pasiūlymą tiesiogiai nieko neatsakė, tačiau palankiau sutiko de Gaulle pasiūlymą sušaukti keturių didžiųjų konferenciją, jei tie pasitarimai būtų pravesti JT rūmuose. Iš viso Washingtonas vengia visai aiškiai pasakyti savo pažiūrą, kas visai suprantama: Amerikoje gyvena netoli 6 milijonų žydų t.y. dvigubai daugiau kaip Izraelyje, kartu JAV interesai reikalauja nenustumti arabų į sovietų glėbį.

Kol kas sovietai stipriausiai savo kojas yra pastatę Egipte. Ten jie turi 3.250 savokarininkų ir politrukų, kurie praktiškai kontroliuoja

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kiekvieną didesnę Egipto kariuomenės dalinį, pradedant bataljonu. Naujų ginklų sovietai Egiptui yra suteikę už 4 milijonus dolerių. Skačiuojama, kad šiuo metu Egiptas turi apie 7 neblogai apginkluotas divizijas, kurių galutinis paruošimas karo žygiui dar reikalauja apie metus laiko. Galima prileisti, kad iki to laiko Egiptas nenorės atviro karo. Blogiau tačiau, kad arabų partizanai, kurių esama bent kelių tarp savęs besipešančių grupių, nori veiklos tuč tuojau ir Izraelis į kiekvieną jų didesnio masto žygį turi atsakyti panašiai kaip Beiruto aerodrome.

Mat, Izraelio kariuomenės pagrindas yra gerai apmokyti atsarginiai, kuriuos jis gali labai greitai pašaukti į aktyvią tarnybą. Didelės pastovios kariuomenės Izraelis, aišku, negali ilgai išlaikyti. Pasaukus atsarginius į aktyvią tarnybą, kaip kad šešių dienų karo metu, viso krašto ūkinis gyvenimas praktiškai sustoja, kas, aišku, negali tęsti labai ilgai. Dėl viso to, jei koks sprendimas galimas karo lauke, Izraelis norėtų jo dabar, kol jis kariškai dar yra pranašesnis už Egiptą. Maskvos noras yra tačiau tokią sprendimą nutęsti tolimesniam laikui.

Kokie yra sovietų tikslai Artimuosiuose Rytuose. Iš visko atrodo, kad Maskva ten nori užimti buvusią britų vietą. Tiems, kaip žinia, Artimieji rytai, visų pirma Egiptas, buvo reikalingas dėl Suezio kanalo, kelio į Indiją. Šiandien, nuo šešių dienų karo uždarytas Suezio kanalas nėra taip reikalingas nė vienai Europos valstybių kaip Sovietų Sąjungai. Artimųjų Rytų nafta vis daugiau ir daugiau gabenama milžiniškais tanklaiviais, kurie vis tiek dėl savo didumone-

gali pasinaudoti Suezio kanalu. Sovietams ateičiai yra įdomi ne tik tu kraštų nafta, kurią pergabenti yra pigiausia jūros keliu, bet ir Indija kaip natūralus sąjungininkas prieš Raudonosios Kinijos aspiracijas. Britai į sovietų pretenzijas į Indijos vandenyną žiūri gana ramiai, nes kariuti jie vistiek negali ir nenori. Ir JAV, bent šiuo metu, yra daugiau susirūpinusios savo įtakos išlaikymu pietryčių Azijoje ir Japonijoje negu tolimesnėje Indijoje. Dėl visa to, sovietai gali turėti palyginti laisvas rankas tame rajone, kam tačiau reikalingas Suezio kanalas. Visa tai juos verčia prisiminti tą rolę, kurią Artimuosiuose Rytuose vaidino britai kaip Suezio kanalo globėjai.

Dėl Maskvos Izraelio santykių yra dvi pažiūros. Viena, kaip pvz. New York Times'o C.L. Sulzberger teigia, kad sovietams Izraelis yra reikalingas dėl tos paprastos priežasties, kad jo egzistencija varo arabus į jų glėbį. Už tat Sovietų Sąjunga, kuri iki 1956 metų buvo draugiška Izraeliui, ir toliau, nors neoficialiai, yra suinteresuota jo išlikimu. Be to, sovietai nėra linkę į genocidą, kuris atsitiktų arabų karinio laimėjimo atveju.

Prieš tą paskutinę teigimą stoja kolumnistas Josef Alsop, kuris primena, kad sovietai mažiau yra susirūpinę atskirų tautų likimu, ką primena Volgos vokiečių ir iš dalies Pabaltijo valstybių likimas. Jei jų interesai reikalaus Izraelio sunaikinimo, jie neskaičiuos kiek dėl to turės žūti žydų.

Aplamai imant, daugelis Artimųjų Rytų stebėtojų yra dabar nuomonės, kad jei yra kokios perspektyvos dėl taikos derybų, jomis reikėtų pasinaudoti dabar, už kelių mėnesių ar metų gali būti jau pervėlu.

(Nukelta į 2 psl.)

Los Angeles lietuvaitės Danutė Janutienė, Birutė Lembergaitė ir Giedrė Gustaitė su prezidentu Richard M. Nixonu, kai jis rinkiminės kampanijos metu lankėsi Los Angeles ir įteikė jam knygą "Lithuania -- Land of Heroes".

Maskva susirūpinusi Lietuvoje augančiu nacionalizmu

Paryžiaus LE MONDE (nepriklausomas dienraštis, panašiai įtakingas prancūzų politiniuose sluoksniuose -- ir panašiai santūrus užsiminti apie Lietuvą -- kaip ir N.Y. TIMES Amerikoje) sekmadieninį sausio 26-27 laidoj paskelbė Prancūzijos spaudos agentūros korespondento tokį pranešimą iš Maskvos:

LA « PRAVDA » DÉNONCE LE NATIONALISME EN LITHUANIE

Moscou, 25 janvier (A.F.P.). -- Une sévère dénonciation du nationalisme en Lithuanie, publiée dans la Pravda de vendredi, semble confirmer des informations recueillies il y a quelques semaines au sujet d'un mouvement "national" en URSS.

"Griežtas nacionalizmo Lietuvoje pasmerkimas, paskelbtas penktadienio PRAVDOJ, atrodo patvirtinąs prieš keletą savaičių pasklidusias žinias apie "nacionalinę" ligą SSSR-e.

"Anot tų žinių, Baltijos respublikose, kaikuriose Kaukazo respublikose ir Ukrainoje pastebėta didžiųjų kolektyvinio pobūdžio, "nukrypimų".

"Toms žinioms pasi-

rodžius, ėmė atrodyti, bene bus rengiamasi šaukti visuotinį centro komiteto susirinkimą "revizionizmo ir nacionalizmo" temai svarstyti. PRAVDOS straipsnis, manoma, galės būti tik pradžia eilės puolimų, nukreiptų ir prieš kitas respublikas.

"Tas straipsnis, užėmęs pusę PRAVDOS puslapio, parašytas itin griežtu tonu. "Neleistini" nacionalizmo pasireiškimai minimi, tarp ko kita, ypač Vilniuje, Lietuvos sostinėje. Nurodomas ir kaltininkas: "kapitalistinis pasaulis", kuris esąs "sinteresuotas nacionalistinių atgyvenų išlikimu", ir kuris daręs viską, kad "sukiršintų vieną prieš kitą šalies tautas".

Po šio pranešimo, skliaustuose yra pridėtas trumpas paaiškinimas apie Lietuvą, lyg tiems skaitytojams, kurie apie ją, retokai mi-

nimą, arba būtų pamiršę, ar nei visiškai negirdėję. Paaiškinime priminta, kad Lietuva buvo pasiskelbusi esanti neutrali valstybė, bet nacionalinė ir sovietinė valdžios susitarė 1939 metais pasidalinti "įtakų zonas" ir Hitleris sutiko atiduoti Lietuvą Maskvos "zonon".

Straipsnis, apie kurį prancūzų korespondentas praneša, iš tikrųjų nėra tiesioginis Maskvos smerkimas lietuviams. Tai greičiau lietuvių iškundinėjimas rusams. Būtent, apie Lietuvą vis dar neišnykstančias, o gal net atsigaunančias "nacionalizmo atgyvenas" rusus per PRAVDĄ šviečia -- gal kieno nors iš Maskvos ir prašytas ar lieptas -- G. Zimanas iš Vilniaus, lietuvių kalba leidžiamos "Pravdos" redaktoriaus. Straipsnis iš tikrųjų pasižymi ne tiek savo

(Nukelta į 2 psl.)

Valstybės Sekretoriaus raštas Lietuvos Atstovui Washingtone

Dear Mr. Charge d'Affaires:

It is with sincere pleasure that I extend to you greetings and best wishes on behalf of the Government and people of the United States on the occasion of the fifty-first anniversary of Lithuania's independence.

Lithuania's history is distinguished by the courage of its patriots and the fortitude of its people in adversity. These vital qualities of the Lithuanian nation were tested many times during periods of foreign domination, and in 1918 Lithuania took its just place in the community of nations with the proclamation of its independence. The forcible incorporation of Lithuania by the Soviet Union in 1940 frustrated this achievement. In this new time of trial, the Lithuanians have nevertheless shown a determination to maintain their national culture and consciousness. Americans and free men everywhere look with deep sympathy upon the aspirations of the Lithuanian people for freedom and national independence.

The United States Government, by its continued refusal to recognize the forcible incorporation of Lithuania by the Soviet Union, affirms its belief in the right of Lithuania to self-determination.

Sincerely yours,

William P. Rogers

Kas nauja Pasaulyje

• VIETNAME pradėtos kinų naujųjų metų šventės paliaubos komunistų jau 15 kartų buvo pažeistos. Dauguma pažeidimų nežymūs, tačiau jau žuvo 6 amerikiečiai ir 8 buvo sužeisti. Nors bendrai paėmus padėtis rami, amerikiečiai ir jų sąjungininkai pietų vietnamiečiai yra paruošti gintis, jei būtų komunistų puolami. Galvojama, kad komunistai pradės naują ofensyvą, nors ir būdami tikri, kad nieko nelaimės.

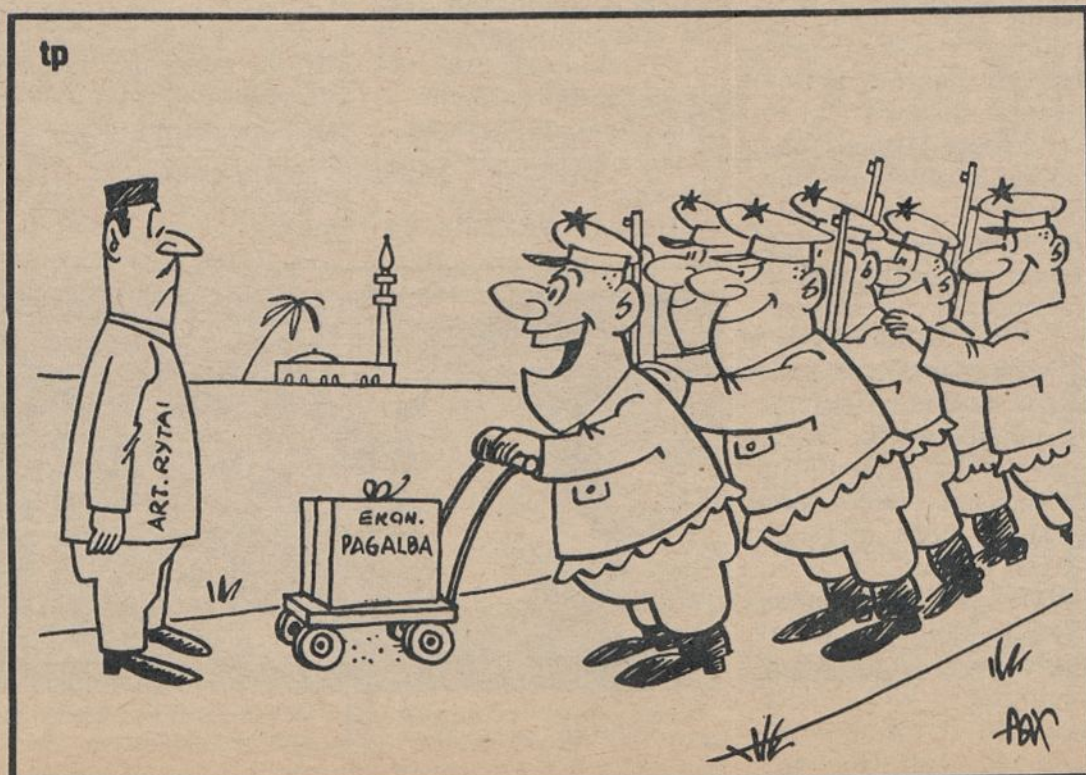
• ITALIJOJE pasibygė kompartijos suvažiavimas ir atstovai priimtoji rezoliucijoje pabrėžtinai pasmerkė sovietų invaziją į Čekoslovakiją. Kompartijos vadovas Luigi Longo, kuris buvo perrinktas į naują centro komitetą, pareiškė, kad suvažiavimas patvirtino partijos pažiūras į nepriklausomybę Italijoje ir už Italijos ribų.

• PREZIDENTAS NIXONAS ateinančią sekmadienį išskrenda kelionėn po Europos kraštus.

• KANCLERIS KISINGERIS atmetė sovietų notą įspėjantią Vakarų Vokietiją dėl nepageidaujamo pasekmių, jei V. Vokietijos prezidento rinkimai būtų vykdomi ateinančią mėnesį Vakarų Berlyne.

• IZRAELIS įspėjo Egiptą, kad jėga atsakys į bet kokią Egipto karinį veiksmą prie Suezio kanalo.

• KINAI komunistai pagrobė tris jachtas plaukusias iš Hong Kongo į Macao. Jose buvo grupė žymių Hong Kongo verslininkų ir pareigūnų. Tarp pagrobtyjų yra 4 amerikiečiai, 3 švedai, 2 anglai, 1 prancūzas ir 1 australas.

-- Štai mūsų ekonominė pagalba!...

Moralinė pareiga gaminti atominis ginklus

P. ŽIČKUS

Laikraštis "Twin Circle" šių metų sausio 12 dieną išsidėjo vedamąjį, kuriame kalbama apie taiką ir jos išlaikymą. Vedamasis pradedamas senuoju romėnų posakiu: "Nori taikos, ruoškis karui". Pirmasis Amerikos prezidentas George Washington irgi panašiai pasakęs: "Norint išlaikyti taiką, priešai turi žinoti, kad kiekvienu momentu esam pasiruošę karui". Popiežius Paulius kalbėdamas apie taiką pareiškė, kad pasitikėjimas kitų gera valia nesanti taikos garantija. Vienas žymiųjų teologų Šveicarijos kardinolas Journet taip kalbėjo apie taiką: "Jeigu nekomunistiniai kraštai nusiginkluos, tai pasaulis bus atiduotas sovietų imperijai. Tai būtų nedovanotinas žmonių išdavimas". Toliau kardinolas Journet įrodinėjo, kad tik laisvojo pasaulio atominė jėga palaiko taiką ir saugo nuo komunistų užviešpatavimą. Laisvasis pasaulis turės moralinę teisę ir pareigą ne tik laikyti, bet ir gaminti atominius ginklus, nes tai yra taikos išlaikymui. Popiežius Paulius prieš trejetą metų vienoje kalboje sakė: "Kol žmogus toks koks yra šiandien, nors ir labai nemalonu, reikės gaminti apsigynimo ginklus."

Tos pačios dienos tame pačiame "Twin Circle" eilės prieškomunistinių knygų autorė, Phyllis Schlafley plačiau straipsnyje nagrinėja tą patį klausimą, banduodama daugiau Ameriką. Ji klausia, ar Amerikos atominiai ginklai moraliniai pateisinami? Ar verta išleisti tokią didelę dalį biudžeto ginklams, kai pinigai reikalingi kitur? Kodėl po truputį nenusiginkluoti? Ji pati ir bando atsakyti į šiuos klausimus.

Esą žmonių, kurie maną, kad kriminalinių nusikaltimų augimas ir karo grėsmė neišnyks tol, kol žmogus nesugrįš prie Dievo. Yra ma-

nančių, kad tik Amerikos nusiginklavimas išgelbės pasaulį nuo sunaikinimo. Lenkijos žmonės buvę religingi, bet tas jų neišgelbėjo nuo komunizmo. Ir visikiti rusų okupuoti kraštai buvo irgi religingi, bet jų likimas buvo nuspręstas Maskvos ir Washingtono. Reikia grąžinti žmonių smunkančią moralę, bet tas dar neapsaugos nuo komunistų. Joks plėšikas nežitūrės ar jo apilėšiamasis moralus ir tikintis, jis plėšia visus vienodai. Malda ir geri darbai, kaip mokanti bažnyčia, reikalingi, bet jie neatpalaiduoja nuo atsakomybės. Teisingai pasakęs Šv. Benediktas: "Dirbk ir melskis", reiškia dirbk.

Taikos išlaikymui esančios dvi mintys. Viena -- nusiginkluoti, negaminti atominių ginklų ir pasirašyti sukomunistais siūlomas sutartis, o taip pat melstis už taiką, kad komunistai laikytųsi tų sutarčių. Tačiau iki dabar komunistai sulaužę 93 jų pačių pasirašytas pagrindines tarptautines sutartis. Kita mintis -- karinė galybė, kuri apsaugotų du šimtu milijonų Amerikos žmonių nuo komunizmo ir sunaikinimo. Čia ir esąs klausimas, kuriuo keliu eiti?

Amerikos vyskupų suvažiavimas 1968 metais paskelbęs svyruojantį laišką, kuris einąs į abu aukščiausius paminėtus kelius. Jame kalbama apie apsigynimą (self-defense) visomis priemonėmis. O kiek toliau tame pačiame laiške rašoma, kad turis būti tarp tautų broliškas pasitikėjimas. Komunistų gyvenimo 50 metų istorija rodo, kad komunistai nepripažįsta ir neturi jokio broliškumo. Vyskupai savo laiške pasisakę prieš antibalistinių apsigynimo raketų gaminimą, nes tada priešas gaminsias puolamuosius ginklus.

Per paskutiniuosius aštuonerius metus sovietai stipriai didinę puolamuosius visų rūšių net ir atominius ginklus. Kai rusai gamina, tai Amerika nuo 1960 metų nieko nedariusi toje srityje. Nuo 1962 metų Amerika savažudiškai naikina savo karinį pirmumą. Per paskutiniuosius 6 metus Amerika gyvenusi atominiu nusiginklavimu. 1962 Amerika turėjusi 1054 ICBM raketas. Daugiau nebegaminusi. Rusai kasmet pasigamina po 380. Šie skaičiai esą paimti iš gynybos sekretoriaus McNamaro kalbos kongrese 1968 m. sausio 22 d. 1968 metais lapkričio mėn. sovietai jau turėję 1100 ICBM raketų. Amerika nuo 1962 metų sunaikinusi tris ketvirtadalius visų savo multi-megaton raketų, nepagamindama nė vienos naujos. Dr. James McBride iš Georgetown universiteto teigia, kad dabar sovietų strateginės raketos yra dešimt kartų galingesnės negu JAV. Iki 1968 metų

Amerika net nepradėjusi antiraketinės apsigynimo sistemos, o sovietai toje srityje dirbą jau daugiau kaip trys metai.

Nuo 1962 metų Amerika sunaikinusi savo "medium - range" raketą Anglijoje, Italijoje ir Turkijoje, o sovietai turi atsukę į Vakarų Europos didžiuosius taikinius 750 raketų. Amerika visai neturinti orbitinių ginklų ir neplanuojanti jų gamybos. Gynybos sekretorius Robert McNamara 1967 m. lapkričio 3 d. savo kalboje pasakęs, kad Sovietų Rusija turinti orbitinius ginklus - raketas, vadinamas FOBS, kurios kontroliuojamos radio ir galikristi Amerikos bet kurioje vietoje be jokio išpėjimo. Nuo 1962 m. Amerika sunaikinusi tris ketvirtadalius savo strateginių bombonešių. Turėjusi 2710, o dabar likę tik 646. Amerikos Atstovų Rūmų karinė komisija savo raporte iš 1967 m. liepos mėn. rašo, kad sovietai skaičiumi turi didžiausią bombonešių jė-

gą pasauly. Kai Amerika po 1962 metų apleido bombonešių bazes (Derybose dėl Kubos su Chruščiovu) Turkijoje, Italijoje, Šiaurės Afrikoje, tai sovietai užėmė buvusias anglų bazes Aleksandrijoje, Port Saide ir buv. prancūzų bazę Mers-el-Kebir. Viduržemio jūros sovietai jau turi virš 60 karinių laivų ir tą laivyną vis didina. Tas laivynas yra apginkluotas ir atominiais ginklais.

Praeitų metų lapkričio 27 d. "Pravda" rašė, kad sovietų karinis laivynas užbaigė JAV laivyno viešpatavimą Viduržemio jūroje. O kas kontroliuoja Viduržemio jūrą, tas kontroliuoja Vakarų Europą, Šiaurės Afriką ir Viduriniuosius Rytus. Jeigu Amerika iš ten pasitrauks, tai virš trijų šimtų milijonų to rajono gyventojų atiteks komunistams. Nuo visiško sovietų ten išviešpatavimo sulauko tik JAV atominė jėga.

Taigi, norint taikos, reikia būti pasiruošusiems karui. Už tai kalba šių dienų gyvenimas, priešų veiksmai, už tai kalba net bažnyčių vadai, nes gintis yra žmonių moralinė pareiga.

Maskva susirūpinusi...

(Atkelta iš 1 psl.)

griežtumu, kiek bandymu prieš kažin ką pasiaiškinti, kodėl Lietuvoje, po tokių atkaklių partijos pastangų nacionalizmas Lietuvoje išnaikinti, jo vistiek dar, kur tik pažvelgi, visur yra...

Tas G. Zimano straipsnis, paskelbtas PRAVDOJ sausio 24 d., nors ir tirštai putoja nuo smegenų plaunamųjų miltelių, turi ir kairiųjų gerų pusių. Visų pirma, jis labai sėkmingai atkreipė vakariečių spaudos dėmesį į padėtį Lietuvoje. Antra -- jame pripažįstamas faktas, kad net ir naują kartą išsiaučius, tautinis susipratimas lietuviuose neišnyko, dėl jo net Maskvoj galvos skauda. O tai nemažas padaršinimas visiems, kurie galėjo būti nusiminę ir ėmę manyti, kad vistiek jau "skęstame rusų tvane". Trečia -- tas straipsnis turi savyje nemaža padaršinimo ir lietuviams svetur, nes patvirtina eilę viltingų spėlojimų.

Pavyzdžiui, Zimanas -- be abejo, ne vien Zimanas -- atrado, kad: "Tačiau tai visiškai nereiškia, kad mūsų visuomenė visiškai nugaltos buržuazinio nacionalizmo liekanos. Iki to kio ar tokio laipsnio pasiduoti buržuazinio nacionalizmo nusiteikimams iš viso nebūtina žmogui būti kilusiam iš buržuazinės visuomenės, kaip tai laikas primityviai mano... Ši ideologija ar jos reiškiniai gali prisiskverbti ir į sąmonę tokių, kurie patys buržuazinės visuomenės nėra akys nėra matę..."

Arba toliau:

"Dar yra tarp mūsų žmonių, kurie apskirtai priėmė socialistinę ideologiją, vienu kitu klausimu ir toliau pasilieka nacionalistinių pažiūrų bei tradicijų įta-

koje". Turbūt ne kas kita, o faktai primena Zimaniui Lenino posakį, anot kurio, ir komunistai esą neapdrausti nuo nacionalistinių "klaidų"... Zimanas patvirtina, kad Lietuvoje ("dar gali sutikti žmonių, kurie") nepakankamai įvertina didybę broliškos pagalbos, tautybių savitarpinės talkos, ypač "kadrybės mainų reikšmės"... O kaip vertins, kai rusai Lietuvon plaukia fabrikų statyt ir direktoriaut, o lietuvių siūnčia kur nors tundrų kirst.

Nors Vilniuje apklausinėti gyventojai (namuose, kur gyvena įvairių tautybių žmonės) nė vienas neprisipažino esąs nacionalistas, vis dėlto, anot Zimano, "kasdieninė buity, apskirtai imant, nacionalistinės atgyvenos juntamos stipriau, negu bet kur kitur".

Ypatingai tuo nacionalizmas esąs (anot paties Zimano) pavojingas, kad jis gali užsimaskuoti, tartum būtų pačios partijos uždavinių praktikoj vykdyamas... Partijos smerkiamas "vietininkiškumas" esą, gali apsimesti "savos respublikos klestėjimo siekimu", arba nepasitikėjimas kitataučiais pareigūnais -- teisėtomis pastangomis ugdyti savus kadrus...

Zimanas smerkia pa-

NEĮTIKĖTINA, BET TIESA...

• DIRBTINIS gyvybės (laboratorijoje) sukūrimas jau šimtmečiais laužo mokslo žmonių protus. Bet klausimas: kodėl gi? Juk ir be dirbtinės gyvybės sukūrimo žmonės šiandien taip sparčiai dauginasi pasaulyje, kad numatoma, jog po 10 ar 15 metų pasauliui grės tikras bado pavojus -- nebebus visiems pakankamai maisto. Bet reikalas čia yra kitoks. Jeigu pasiseks dirbtinai sukurti gyvybę tai tikrai bus galima išgydyti tas ligas, kurios šiandien nėra pagydomos, leukemija, vaikų dantų puvinimas, vėžys, ir kitokiais būdais žmones išgelbėti iš mirties pavojaus. Tačiau šiuolaiku mokslas dartinuo tikslu atsiekimo. Bet visai dar neseniai, dviejose JAV tyrimo įstaigose, dirbančiose visai atskirai ir skirtingais metodais, pasisekė dirbtinai sukurti enzymą. Kas gi yra toji enzima? Tai platesnis anatominis ir fiziologinis reikalas. Labai trumpai ir labai supaprastintai galima šitaip pasakyti. Be enzimos nebūtų virškinimo, nebūtų kvėpavimo, nebūtų raumenų judesių ir t.t. Trumpai nebūtų gyvybės. Žmogaus kūne yra per 650 rūšių tokių enzymų. Vienoje celėje gali būti jų apie 10 tūkstančių. Taigi dirbtinė gyvybė da nesukurta. Tačiau vienas iš tos srities mokslininkų davė tokią palyginimą: "Mes dar nenusileidome ant mėnulio, bet jau esame jo orbitoje".

• PREZIDENTO NIXONO inauguracija buvo pati brangiausia JAV istorijoje. Johnsono inauguracija kainavo 2 milijonus ir 100 tūkstančių dolerių, Kennedy vienas milijonas ir 600 tūkstančių dolerių. Gi Nixono du su puse milijono dolerių. Valstybė davė tik 400 tūkstančių dolerių tam reikalui. Likusios išlaidos bus padengtos iš inauguracijos dalyvių įmokėjimų ir kitokių pajamų - aukų. Buvo išsiuntinėta 200 tūkstančių pakvietimų. Bet tai tik garbės ir teisės dalyvauti. Už viską kitą reikėjo mokėti. Buvo net keletas šokių balių suruoštų ta proga. Sako, kad Nixonas nėra didelis šokių entuziastas. Johnsonas buvo pasigėrėtinai šokėjas. Kaikada šokdavo tol

plitusį manymą, anot kurio nacionalizmas iš viso nenugalima jėga. Jis būsiąs galų gale išgyvendintas. Priemonių nemini. (ELTA)

kol pašokdindavo kiekvieną tame baliuje dalyvavusią damą, kad ji galėtų pasididžiuoti: "Šokau su Amerikos prezidentu". Kennedy (būdamas prezidentu) mažai šokdavo -- jam skaudėjo nugarkaulis. Prezidentas Eisenhoweris turėjo skausmingą kelią -- nešokėjas.

• AMERIKA baigia "užkariauti" mėnulį, bet tai kainuoja daug milijonų dolerių kasmet. Kyla klausimas, ar nebūtų geriau tuos pinigus suvartoti čia pat žemėje, Amerikos žmonių gerovei. Ypačiai pabrėžiama, kad JAV faktinai apie 10 milijonų žmonių jei ne badauja tai bent nedavalgo, daug žmonių gyvena lūšnose ir labai stinga Amerikoje medicinos gydytojų -- vis dėl lėšų stokos. Koks atsakymas? Nurodoma, kad JAV pirminė turi būti mėnulys -- priešingai sovietai ten įsitaisys ir nuolat gąsdins Ameriką atominiais ginklais. Antras patarimas toks. Tikima kad išsikūrimas mėnulyje ir išplėtimas susisieki su juo sukurs daugybę dar nebuvousių pramonės šakų ir išskels naujus biznio galimumus. Žinoma ir naujus uždarius ir naują pelną. Pagaliau, tai esąs Amerikos garbės ir prestižo dalykas. Galingiausioji pasaulio valstybė turi būti kultūros, civilizacijos ir pažangos viršūnė.

• SVARBIŲ politikos žmonių žudymas pasidarė dažnas JAV. Juk žudomi prezidentai, kandidatai į prezidentus ir įžymūs politikai. Valsčių dėda didžiausias pastangas jų gyvybės apsaugojimui. Pirmiausia, žinoma rūpi esamas Prezidentas. Vien Baltuosiuose Rūmuose esama apie 250 uniformuotų saugotojų. Apie 650 civiliai apgrentų slaptosios policijos žmonių yra išskirstyti po visą Ameriką. Prezidento apsaugos tikslais. Svarbu žinoti, kad slaptoji policija visada žino kada ir kur Prezidentas eina iš vieno kambario į kitą tuo laiku kai jis yra Baltuosiuose Rūmuose. Apie tai policijai praneša nematomai įrengti slapti prietaisai. Žmonės, kurie norėtų patekti į Prezidento sargybą, privalo turėti bent 4 kolegijos mokslo metus, turi būti be priekaišto kūno ir proto sveikatoje ir privalo turėti žaibo orientacijos gabumus. Kiekvienas jų privalo būti visada pasirėjęs savo asmenišku kūnu padengti Prezidentą, jei jam grėstų kulkų ar kitokių smūgių pavojus. Buvusio prezidento Kennedy nužudymo metu ir Kennedy ir Johnsonas buvo užgulti jų sunkiasvorių (po 180 sv.) sargybinių. Pradinė alga \$7000.00 metams. Alga gali kilti iki \$12,000 metams. Ir dar įvairūs gausūs priedai. JAV prezidentas turi tik vieną "bosą" kurio turi klausyti je nenori žūti. Tai slaptosios policijos viršininkas. (Š)

Bostono skautai vyčiai keglavimo varžybose, kurias laimėjo B. Banaitis. Iš kairės: Laima Kiliulienė, Irena Kalvaitienė, Albina Rudžindienė, Birutė Banaitienė ir Bronius Banaitis.

Č. Kiliulio nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday
by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpis.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpis.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

BALFUI 25 METAI

Mūsų spaudoje matome besireklamuojant daug įvairių išeivijos lietuvių įsteigtų fondų skirtingiems tikslams. Vienas iš jų itin paminėtas yra Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, trumpai vadinamas BALF, įsteigtas 1944 m. kovo 24 d. Chicagoje, kuris šiais metais kovo 15-16 d. ruošiasi švęsti 25 metų jubiliejų taip pat Chicagoje.

Prieš 25 su viršum metų prasidėjęs 2-sis pasaulinis karas atnešė ir Lietuvos žmonėms mirtį, skurdą ir vargą. Tūkstančiai lietuvių gelbėdami savo gyvybes nuo raudonojo teroro, palikę artimuosius, materialines gerybes iš tėvynės traukėsi į Vakarus, į nežinią. Kiti tūkstančiai mūsų tautiečių buvo prievarta Lietuvos pavergėjo išstremti į tolimuosius Rytus vergų darbams. Užjūrio lietuviai, sužinoję apie žiaurų tėvynės ir jos vaikų likimą, pirmieji ištiesė pagalbos ranką nelaimėms ištiktiesiems broliams įvairiuose kraštuose, pradėjo steigti įvairius fondus šelpimui ir, priėję išvados, kad sudarius vieną bendrą šalpos fondą veikimo galimybės būtų daug platesnės ir sekmingesnės, nutarė, kad steigiamas būtų greitesnis, tuo laiku veikusių tautininkų Lithuanian National Relief Fund paversti bendrąja šalpos organizacija ir veikti to fondo turimu valdžios suteiktu registracijos numeriu, ko kiti fondai dar neturėjo.

Taip įsisteigė Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, kuriame bendram darbui susijungė visi JAV lietuviai nežiūrint politinių, religinių nei kitokių skirtumų.

Steigėjai tikriausiai nenumatė, kad ši didžiulė šalpos organizacija savo darbą turės taip ilgai tęsti. Tiesa, didelė rūpesčių dalis akritopastoviai įsikūrus iš tėvynės išbėgusiems naujiesiems mūsų imigrantams, tačiau atsitarė kiti šalpos keliai dar labiau jos reikalingiems mūsų tautiečiams už geležinės uždangos, tolimame Sibire, kur mūsų pagalba yra lietuviui ne vien materialine parama, bet ir dvasinė tvirtybės šaltinis, kaip aidas, kad yra kaž kur laisvajame pasaulyje dar žmonių ne vien sau gyvenančių, o besirūpinančių ir savo kenčian-

čiu pavergtuosiu broliu. Taip pat atsirado kita šalpos reikalinga vieta, tai Vasario 16 gimnazija, kur auklėjasi Europos lietuvių jaunimas, Europos lietuvių ateitis.

Tam šalpos darbui pasitarnauja kiekvienas, paskyręs nors kukliausią auką. Bet dar didesnę auką atiduoda tas, kuris aktyviai dalyvauja organizaciniame BALFo darbe, o itin įpareigoti visi BALFo direktoriai, kurių yra 31 ir iš jų sudaryta aštuonių asmenų centro valdyba. Dabartinę valdybą, kurios kancidencija baigsis artėjančiam BALFo sukaktuviniam seime, sudaro: kun. Vaclovas Martinkas -- pirmininkas, dr. Elena Armanienė, Emilija Čekienė, dr. Antanas Škėrys ir Bronė Spūdienė -- vicepirmininkai, Albinas Dzirvonas -- sekretorius, Antanas Senikas -- išdėstas ir Janina Gerdvilienė -- protokolų sekretorė.

BALFas iš savo darbuotojų reikalauja daug ir nuolatinio, juodo, kieto, sunkaus ir pasiaukojančio darbo, nes jo lėšos skirstomos ne vieną ir ne du kart metuose, bet nuolat, nes nelaimės ar ligos ištiktų mūsų tautiečių niekuomet netruksta. BALFo Centro Valdyba renkasi posėdžio kas mėnesį ir svarsto vis keletą dešimčių pašalpos prašymų, atėjusių iš tolimiausių pasaulio užkampų. Šelpiama pinigais, siuntiniais ir dėvėtais drabužiais.

Jei aukotojai, BALFo rėmėjai paskaitytų tuos gaunamus padėkos laiškus, kuriuose sušelptieji visomis savo galimomis stengiasi išreikšti dėkingumą, BALFas dar plačiau savo veiklą išvystytų. Štai tik pora žodžių iš paskutinių gautų laiškų:

"Brangusis ar brangioji, nežinau, kaip pradėti rašyti toli gyvenančiam ir nepažįstamam, kaip atsidėkoti už brangias dovanas. Nors įbažnyčią ir neinau, bet meldžiamės iš gilumos širdies ir Jis mus išklausos. Tai stebuklas, kad atsiranda tokių gerų žmonių ir nepažįstamų, kurie mus apdovanojo. Vos paėmiau plunksną rašyti ir verkty pradėjau, nes nerandu žodžių, kuriais galėčiau savo padėką ir laimę išreikšti. Esu našlė ligota su trim vaikais..."

Arba štai kitas:
"Gerbiamas Pone, jei

TIESA APIE SOVIETINES VALDŽIAS LIETUVOJE...

(Tęsinys iš pr. numerio)

Tad kas rūpėjo Sovietų Rusijos imperialistams ir kodėl jie vedė karą, liudija šios citatos. Ne darbininkų ir valstiečių reikalai jiems kvaršino galvas ir ne tam į Lietuvą buvo įsiveržusi raudonoji armija: jiems rūpėjo Baltiją paversti Sovietų Rusijos jūra, išžudyti jiems nepalankius žmones, Lietuvos liaudis, sovietiniu terminu tariant darbo žmones, supratusi sovietinių rusų kėslus, susibūrė į organizuojamą Lietuvos kariuomenę ir raudonąją armiją išgijo iš Lietuvos; kartu išsinešdino ir vadinamoji Lietuvos revoliucinė darbininkų valstiečių vyriausybė. Ji, kaip bolševikinių rusų padaras, po priedanga raudonųjų durtuvų Lietuvoje atsirado, taip kartu su raudonąja armija iš Lietuvos ir išnyko. Bet vyriausias Lietuvos kvilingas Antanas Sniečkus kalba:

"... Istorinę reikšmę lietuvių tautai turėjo V. Lenino pasirašytas Tarybų Rusijos Vyriausybės 1918 metų gruodžio 22 dienos dekretas, kuriuo buvo pripažinta Lietuvos Tarybų Respublika ir jos revoliucinė vyriausybė" (Kommunistas Nr. 10, 1968 m.).

Ar gali būti didesnė nesąmonė? Kokią lietuvių tautai turėjo istorinę reikšmę tas Lenino dekretas matosi iš to, kad jo raudonoji armija lietuvių tautai iš Lietuvos išvijo ir Leninas pasinėšė Lietuvos vyriausybę taikos derybas. Derėjosi ir 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje pasirašė taikos sutartį.

Štai kas joje pasakyta:
"Straipsnis I. Remdamasi Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtąja visų tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodais pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš to kio pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako

būtų galima išreikšti padėką gyvu žodžiu, tikriausiai sugebėčiau, bet raštu reikia talento; reiškiu Jums širdingiausias jausmus ir dėkingumą už taip didelę paramą. Tamsta tikrai neišsivaizduojate, kaip begaliniai daug mums pagelbėjote. Vyras tik retkarčiais dirba, o aš turiu du vaikus ir mano tėvus išlaikyti. Norėčiau matyti Jūsų fotografiją, kaip atrodo tas nežemiškos širdies žmogus. Ach, kad galėčiau Jums savo tikrąją nedalią popieriuje išdėstyti, bet, deja. Ačiū, ačiū..."

BALFas, švęsdamas 25 metų sukaktį, gali didžiuliu, kad jam per tą laikotarpį tokių pasišventusių artimų asmenų netrūko visose lietuvių kolonijose. Daug buvo visą laiką pagalbos prašančių ištisusių rankų, bet visada atsiradavo ir teikiančių paramą.

Šios reikšmingos suakties proga Chicagočiai BALFo direktoriai kartu su New Yorke reziduojančia centro valdyba ir reikalų vedėju kun. P. Geiščiūnu, artėjančiam seime ruošiasi ne tik išrinkti naują vadovybę, bet prisiminti mirusius ir pagerbti dar gyvus tebesančius BALF steigėjus bei nepailstančius buvusius darbuotojus. Bus leidžiamas suaktuvinis BALFo 25 metų veiklos leidinys ir įamžinti organizacijos darbai ir nusipelnusių asmenų veidai.

E. Čekienė

JONAS MAŽIUKAS

nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu.

Kad Lietuva buvo kuomet priklausiusi Rusijai, tas faktas neuždeda lietuvių tautai ir jos teritorijai jokių pareigų Rusijos link". (Lietuva Nr. 5, 72 psl.).

Pasirašytas 1926 IX 28 ir nepuolimo paktas, kuriame štai kas pasakyta:

"1 Straipsnis. Taikos sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos, sudaryta Maskvoje 1920 metų liepos mėn. 12 d., kurios visi nuostatai palaikomi visą savo galia ir neliečiamybę, lieka Lietuvos Respublikos ir Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungos santykių pagrindu.

2 Straipsnis. Lietuvos Respublika ir Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjunga savitarpį pasirašo visomis aplinkybėmis gerbti viena antros suverenumą bei teritorialinį integralumą ir neliečiamybę.

3 Straipsnis. Kiekviena susitariančioji šalis pasižada susilaikyti nuo bet kurių agresijos veiksmų prieš antrąją šalį..." (ten pat 74 psl.).

Nei taikos sutartį pasirašant nei nepuolimo pakto sudarant Lenino dekretu minimos vyriausybės nei matyti nei girdėti. Tai ar ne juokingas tas dekretas ir pono drg. Sniečkus tvirtinimas?

Tai taip su ta Lietuvos tarybų valdžia ir vyriausybė reikala baigėsi; Lietuva pradėjo laisvą ir nepriklausomą egzistenciją. Nepuolimo paktas su Sovietų Rusija 1934 m. balandžio 4 dieną Maskvoje buvo pratęstas iki 1945 XII 31.

Sovietų Rusijoje įsiviešpatavo proletariato (tikrai Stalino) žiauri diktatūra, o Vokietijoje gimė Hitlerio nacizmas. Hitleris 1938 III 12 likvidavo Austrijos valstybę -- prijungė prie Vokietijos, 1939 III 15 -- Čekoslovakiją ir kovo 22 d. atėmė iš Lietuvos Klaipėdos kraštą. Tas pagimdė norą Sovietų Rusijai pabizniauti, žinoma, svetimų tautų sąskaiton. Tam tikslui raudonasis Stalinas sudarė su rudoju Hitleriu nepuolimo sutartį 1939. XIII 23 ir prie jos pridėjo slapta papildomą protokolą, kuriuo pasidalino Baltijos valstybėmis: Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva. Lietuva pateko į Vokietijos interesų sferą. Truputį vėliau Stalinas apsigalvojęs pareikalavo iš Hitlerio ir Lietuvos, 1939 IX 28 Maskvoje von Ribbentropo ir V. Molotovo buvo pasirašytas tas slap-tas papildomas protokolai, kuriu Lietuva perleista Sovietų Rusijos įtakos sferai. Jau čia kalbama ir taip: "... Kai tik SSSR vyriausybė imsis ypatingų priemonių Lietuvos teritorijoje savo interesams apsaugoti, dabartinė Vokietijos - Lietuvos siena bus ištaisyta..." (Lietuva Nr. 6, 149 psl.).

Kaip žinome, 1939 IX 17 vokiečiai užpuolė Lenkiją ir ją parbloškė. Pagal susitarimą su vokiečiais, rugsėjo 17 d. rusų raudonoji armija pradėjo žygį į Lenkiją. Sandėrininkams pasirašius rugsėjo 28 d. antrą slap-tą papildomą protokolą, rusai užėmė Vilniaus kraštą. Nors Lietuvos valstybės likimas jau buvo išspręstas, tačiau pasaulio akims mulkinti, Maskva pareikalavo Lietuvos vyriausybės derybų su ja. Tų derybų dalyvis gen. Raštikis taip parašęs:

-- Iš pradžių į Maskvą buvo iš-šaukta Lietuvos Užsieny Reikalų Ministeris Urbšys. Jam buvo išdėstyti svarbiausieji Kremliaus reikalavimai. Reikalas buvo labai rimtas, padėtis įtempta. Buvo nutarta derėtis... Maskvos aerodrome mus pasitiko rusų užsieny reikalų komisariato protokolo skyriaus ir kariuomenės vadovybės atstovai... Tą pačią dieną apie 11 v. telefonu buvo pranešta į Lietuvos atstovybę, kad Lietuvos delegacija laukiama Kremliuje... Salėje mus pasitiko liaudies komisarių tarybos pirmininkas ir užsieny reikalų komisaras Molotovas, užsieny reikalų liaudies komisaro pavaduotojas buvęs Tarybų Sąjungos ambasadorius Paryžiuje Potiomkinas ir rusų pasiuntinys Kaune Pozdnia-

kovas... Jautriausia vieta -- rusų reikalavimas įsteigti jų karines bazines Lietuvoje... Abi pusės, išdėstę savo pažiūras, apie 1 val. naktį posėdį baigė... Kitą dieną taip pat po 11 val. vak. vėl susirinkome toje pačioje vietoje. Be vakarykščių dalyvių, pamatėm ir Staliną... Derybų centre buvo rusų karinių bazių įsileidimas į Lietuvą. Ir Molotovas ir Stalinas aštriai įrodinėjo, kad jiems karinės bazės Lietuvoje esančios reikalingos prieš vokiečius... Svarstant Vilniaus grąžinimo klausimą, 1920 metų taikos sutartį rusai nekreipė jokio dėmesio... Net švenčionių ir Marcinkonių, grynusių ir akingiausių lietuvių bėsenų centrų Vilniaus krašte, nesutiko grąžinti Lietuvai.

-- Derybos Maskvoje užtruko visą savaitę. Paskutinis posėdis Kremliuje spalio 9 d. naktį pasibaigė tik po vidunakčio. Po 1 val. nakties tame pačiame Molotovo darbo kambaryje buvo pasirašyta trys dokumentai: savitarpinės pagalbos sutartis, slapta sutarties priedas, kuriame buvo pažymėta, kiek gali būti rusų kariuomenės Lietuvoje, ir žemėlapis, kuriame buvo paženklintos Vilniaus krašto dalys, grąžinamos Lietuvai (Lietuva Nr. 5, 53-57 psl.).

Taip Lietuvoje atsirado rusų raudonosios armijos bazės: Vilniuje, Naujojo Vilniuje, Alytuje, Prienuose, Gaižūnų poligone. Lietuvai tik dalies Vilniaus krašto: to grąžinimas, lietuviams mažai džiugino, nes nors jau "Vilnius mūsų, bet mes rusų". Lietuvos gyventojai laikėsi ramiai, nes pasidarė labai neaiškus rytojus.

Ilgai netrukus, sovietų vyriausybė ėmėsi provokacijos. 1940 V. 23 Molotovas išsišaukė į Kremlių Lietuvos atstovą dr. L. Natkevičių ir per jį įteikė Lietuvos vyriausybei raštą, kuriu pranešė, jog iš sovietų bazių dingsta raudonarmiečiai ir tuo kalti Lietuvos vyriausybės organai. Lietuvos vyriausybė, jo visas įmanomas pastangas įvykdyti aiškinti ir prašė sovietų taktininkavimo, bet sovietams ne tas rūpėjo: SSSR vyriausybė ėmėsi ypatingų priemonių Lietuvos teritorijoje, kurios paminėtos 1939 IX 28 Maskvoje pasirašytame von Ribbentropo ir Molotovo slapta papildomame protokole. Todėl Lietuvos vyriausybės aiškinimai ir parodyti geriausi norai sugyventi ir bendradarbiauti sovietų nepatenkino. Ir įvyko tas, kas Sovietų Rusijos vyriausybės jau buvo paruošta.

1940 XI 14 Maskvos laiku 11 val. 50 min. Molotovas įteikė Urbšui ultimatumą, o Urbšys birželio 15 d. iš Maskvos telegrama pranešė, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė tą pačią dieną 3 val. po pietų perėjęs Lietuvos sieną. Taip ir įvyko -- Lietuva buvo okupuota. Su raudonąja armija prigrūžėjo čekištų ir galybės visokių "specialistų". Prasidėjo nauja Lietuvos istorijos epocha.

Nuo šio momento Lietuva atsidūrė vėl Rusijos okupacijoje ir dar sunkesniame režime negu buvo carų laikais. Dabar atgijo visoks patamsių galvas ir pradėjo kurti savo valdžią, Maskvos patikėtiniams: N. G. Pozdniakovas ir G. Dekanozovas -- įsakinėti.

Birželio 17 d. 2 val. naktį buvę Lietuvos vyriausybės nariai buvo pašaukti į Ministerių Tarybos kabinetą posėdžio. Posėdžio dalyvis taip papasakojo:

"Apie trečią valandą ryto į Min. Tarybos būstinę paskambino Sov. S-gos atstovas Pozdniakovas ir paprašęs prie telefono min. pirm. Merkį. Vos pradėjęs kalbėti, Merkys paprašęs duoti laiko pasiimti palšelį. Laikydamas telefono ragelį prie ausies, Merkys pradėjęs rašyti Pozdniakovą diktuojamas pavardes naujai vyriausybės sudaryti. Visi padiktuotieji kandidatai, išskyrus M. Mickį, stuldomą į žemės niko ministerį ir laik ein. vid. reik. ministerio pareigas, buvo gerai žinomi ir pažįstami asmenys. Kadangi Mickis buvo agronomas, tai dėl jo buvo atsisakostas dr. J. Krikščionas, kuris Mickį apibūdino, kaip paprastą Maskvos įrankį. Jei jau Pozdniakovas noris komunistuojančio ministerio, tai Krikščionas pasiūlęs geriau pasirinkti agr. V. Va-

zalinską. Kai vieton Mickio, Merkys pasiūlęs Vazalinską, Pozdniakovas atsakė: "Kandidatas galis būti tik Maskvoje, o tam dabar nebesa laiko".

-- Be to, Pozdniakovas reikalavęs, kad jo padiktuotos vyriausybės sąstatas tą pačią dieną (birželio 17-tą) būtų paskelbtas Vyriausybės žiniose (J. Audėnas, Paskutinis posėdis, 240, 241 psl.).

Naujos, pavadintos "liaudies" vyriausybės ministru pirmininku ir einančiu respublikos prezidento pareigas pasiskelbė Justas Paleckis. Nesąmonė būtų tvirtinti, jog tai "liaudies vyriausybė". Ji nieko bendro su liaudimi neturėjo, tik jos vardas visur ir visada operavo. Koks ironiškas vadinamo 1940 XII 14-15 "išrinkto liaudies seimo" deklaracijoje tvirtinimas: "Dabar liaudis, galingosios Raudonosios Armijos padedama, nuvertė smetoniškųjų pavergėjų jungą ir įsteigė savo valstybę - sovietų valdžią". Juk ne liaudis nuvertė, bet Sovietų Rusijos vyriausybė, raudonąja armija padedant. Kaip 1918 XII 16 taip ir 1940 metais ne darbininkai ir valstiečiai, ne liaudis paskelbė tarybų valdžią Lietuvoje, bet Sovietų Rusijos raudonosios armijos jėgos pagalba liauriej degeneratai. Tą liudija visi sovietinio režimo darbai.

Šio rašinio pasirinktas tikslas -- įrodymais paneigti Sovietų Rusijos imperialistų tvirtinimus, kad 1918 metais sukurtą tarybų valdžią Lietuvoje sužlugdė buržuaziniai nacionalistai, užsienio kapitalistų padedant, ir kad Lietuvos liaudis nuvertė Nepriklausomos Lietuvos valdžią ir atkūrė sovietinę. Gal kartais rašiny pateks į Vilniaus universitete rašančių disertaciją apie sovietines valdžias Lietuvoje rankas ir jie atkreips dėmesį, sužinos tikrąją tiesą, o ne sovietų peršamą.

Mums rašo

LIETUVIŲ TAUTOS
KILMĖS BEIEŠKANT

Turbūt būsiu pirmasis iškelęs mintį, kad Č. Gedgaudo spausdintą studiją apie lietuvių kilmę ir Odiseją reikia išleisti atskira knyga. M. Aukštuolis atsiliepė labai palankiai ir pažadėjo šimtinę. Ant. Rukšėnas siūlo palaukti istorikų žodžiu. Aš manau, kad laukti nėra reikalo. Reikia organizuoti jos išleidimą. Siūlyčiau Los Angeličiams ar ten gyvenantiems, kurios nors organizacijos vardu sudaryti tos studijos leidimui komitetą, ri pradėti rinkti aukas, bet geriausia rinkti prenumeratą po 5 dol. už egzempliorių. Garbės prenumeratoriai po 10 dol. ir garbės nariai po 100 dol., kaip ir p. Aukštuolis. Pradėjote ten vakaruose ir tęskite tą kilnių ir būtiną darbą.

A. Musteikis

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED
GEAR CUTTERS
BARBER COLEMAN & FELLOWS.
Steady day position, fully paid hospital, medical & life insurance. Apply:
CENTRAL GEAR CORPORATION
971 East 10 mile
Madison Heights, Mich.
(13-19)

Plant Personnel

For new Band Oven Bakery in North-western Ohio.

BAKERY SUPERVISORS
MIXERS
MACHINE OPERATORS
SET-UP MEN
MAINTENANCE MEN

First and second shifts. Advancement possibilities unlimited, relocation assistance provided.

For interview call collect
(419) 293-2911
(13-15)

SWAIN INDUSTRIES
UNDER NEW OWNERSHIP
BENCH HANDS
MACHINE HANDS

Age no barrier. Must be experienced. Paid vacations, Blue Cross, Holidays.

OVERTIME

15115 SPANISH CT.,
LIVONIA, MICH.

(13-15)

BALTIMORE RUOŠIASI DIDELIEMS ĮVYKIAMS

Paskutinis praėjusių metų Taut. S-gos skyriaus susirinkimas naujų metų išvakarėse buvo pakilios nuotaikos ir nepaprastai ryžtingas savo užsimojimais. Nors kai kuriuos dilgino 1969 metų sutikimo vakaras, bet ypač visus domino, ką valdyba, minint mūsų skyriaus gyvavimo dvidešimtmetį, ketina šiais metais nuveikti.

Netrukus jos sumanymai atsiskleidė: pagerbiant prezid. A. Smetonos atminimą, suėjus 25 metams nuo jo mirties, ruošti jo vaikiaičio koncertą, o vėliau Clevelando "Grandinėlės" didžiulį tautinių šokių vakarą.

Skyriaus pirm. Vl. Bačanskas kai ką papasakojo iš Taut. S-gos Rytų apygardos suvažiavimo Elizabethe. Dėl blogo oros sąskrydis nebuvo labai gausus dalyviais, tačiau ir neapsnūdęs. S-gos pirm. T. Blinstrubas baltimoriškį skyrių pagyręs už veiklumą.

Daugiausia pasišnekėta ir pasiginčyta dėl sumanytų parengimų apimties, pobūdžio, kaštų ir datų. Pagaliau nutarta: velionies prezidento prisiminimą rengti kovo 9 d., 2 val. p.p. Programą sudarys jo vaikiaičio fortepijono koncertas ir filmų parodymas su įvadinio K. Karpiaus žodžiu ir paaiškinimais. Filmai dokumentiniai ir vieninteliai tokie pasaulyje.

O balandžio 19 d. Baltimorėn iš Clevelando atvyksta Grandinėlės 60 taut. šokių šokėjų, vadovaujami L. Sagio. Šokiams gros jų pačių atsiųsta 8 žmonių orkestrinė palyda. Iš jos sudaryta kapela vėliau gros ir bendriesiems šokiams. Tą vakarą bus ir skanių užkandžių stalas ir kitokios linksmybės. Prie šio šaunaus pobūvio, kur bus progos pabendrauti abiejų miestų liet. jaunimui, prisideda ir Balt. liet. studentai ne tik talka, bet ir savo būrelio išdu.

Įvykdyti šį užmojų mūsų negausiam ir be didesnių išteklių skyriui anaipol nėra lengvas uždavinys. Pas mus laikoma, kad didesnė kultūrinė paranga gerai pasisekus, jei atsilanko bent 300 tautiečių. Pastaraisiais betgi metais svečių skaičius dažniausiai nesiekdavo nė 200.

Tačiau per Baltimorės Taut. S-gos skyriaus veiklos dvidešimtmetį jau išsaknijo nusistatymas, jog neužtenka tik patiems savybėje gyviems išsilaikyti, reikia kasmet ką nors pateikti ir visuomenei. Kadpinigas nenustelbtų paties kultūrinio reikalo, dėl išlaidų per daug nenuo-
gastaujama.

Kad čia ir turime tautinį namą, paprastai vadinamą Svetaine, tačiau didžiąją salę ne visada gali gauti, kada tik pageldauji -- ji beveik nuolatos būna užsakyta gerokai iš anksto. Taip ir šį kartą: pradėjus žiūrėti, į koki tarpą galėtume įsprausti savo parengimą, teko pasirinkti kovo 9-tąją.

Pagaliau rengėjai turi paisyti ir programos atlikėjų reikalavimų. Grandinėlei reikia atitinkamo dydžio scenos. "Ką čia daug rūpintis" -- atsiliepiu balsai. Visi žino, kad mūsų scena karališka -- pati didžiausia rytiniame Amerikos pakraštyje! O ir salės niekas tokios neturi -- net ir pats New Yorkas!" Tačiau, kai, pasibaigus susirinkimui, komisijai pamatavo, trūko vienos pėdos iki L. Sagio pageidaujamo pločio. "Niekai!" -- nenusimena mūsų šokėjai: "Viena pėda šen ar ten -- nieko nereiškia. Šokėjai galės

ir į užscenti kojas iškišti -- nepakenks. Jie jau mokės susitvarkyti. Nesirūpinkit!"

Tik šios kultūrinės pietės pradžia, 2 val. p. p., gal kiek per ankstyvas, neįprastas laikas. Met, žmonės dabar, ypač toliau gyvenantieji ir senesnieji dėl nuolat pasitaikančių net ir dienos metu užpildinimų ir plėšikavimų gatvėse vengia vėlumos, o sutemus, bijo išeiti iš namų.

Prieš 27 metus Lietuvai Vaduoti S-gos Baltimorės skyrius 16-tos Vasario iškilmų prakalbai pakvietė A. Smetoną.

Tuometinis Marylando gubernatorius H. O'Connor, miesto galva W. Jackson ir kiti valdžios atstovai mūsų prezidentą labai palankiai sutiko ir šauniai pagerbė.

Dabar pas mus lankysis jo vaikaičiai, taip pat Antanas, tik jau nepolitikas ir nuskriaustojo krašto liudininkas, o iš-eivijoje išaugęs lietuvis menininkas. Atvyksta žavėti mus tauriaisiais muzikos garsais ir stebinti savo sugebėjimais.

Dažni dabar liet. laikraščiuose pasirašymai mažiau politikuoti, o labiau rūpintis kultūra, remti savąją kūrybą. Pianisto A. Smetonos muzikinės viešnagės kaip tik

atliepia šitokiai mūsų veiklos kryptį -- savųjų ir kitataučių tarpe atstovauti lietuviškos dvasios kultūrinį pasireiškimą.

Antras mūsų svečias, senas veikėjas -- K. Karpius. Daug metų buvęs Dirvos redaktorium, dabar paskutinis belikęs ke-

turių didžiųjų Amerikos lietuvių tautininkų, kai anie trys, A. Olis, Br. Balutis ir J. Bačiūnas jau iškeliavę amžinybėn.

Abu iškilieji clevelandiečiai mūsų miestui bus didelė naujovė ir lietuviškai dvasiai tautinė sąlyka dvasiai tautinė atgaiva.

St. M.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

**Stroh's...
Parsiduoda dėžėse.
Geriausias alaus pirkinys.**

Viena dėžė... 24 Stroh's bonkos. Savo skoniu Stroh's patenkins jus labiau negu kitas Amerikoje gaminamas alus. Stroh's yra skirtingas, nes gaminamas kitaip negu kitas Amerikos alus. Jis verdamas ugnimi. Pabandykite Stroh's. Pirkite visą dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's

UGNIMI VIRINTO SKONIS

ATSARGIAU SU NEKROLOGAIS

Tėviškės žiburiai šių metų Nr. 5, straipsnyje "Užgeso du Lietuvos švyturiai", rašo:

"... staigiai vienas po kito mirė du žymieji lietuvių veikėjai — buvęs Lietuvos diplomatas Petras Klimas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Juozas Bačiūnas. Abu Suvalkijos sūnūs — pirmasis gimęs Marijampolės apskr., antrasis — Jurbarkė. Ir vienas, ir kitas didžiąją savo gyvenimo dalį praleido užsieniuose dirbdami Lietuvai. P. Klimas daugiausia reikėsi diplomatijoje ir moksle, J. Bačiūnas — spaudoje ir visuomeninėje veikloje. Nei vienas, nei kitas nebuvo kovojančios kairės žmonės, tačiau jom buvo linkę."

Toliau rašoma, kad J. Bačiūnas 1916 m. grįžęs Lietuvon, o 1918 m. vėl atvy-

kęs Amerikon, nusipirkęs Tabor Farm, kur įkūręs savo veiklos bazę. Visą laiką aktyviai dalyvavęs lietuvių gyvenime, išleidęs visą eilę knygų, finansiškai sustiprinęs Vilties spaustuvę Clevelande ir nuolat sielojęsis Lietuvos ir jos išeivių reikalais, Tačiau prie iškiliausios jo gyvenimo dalies skiria jo veiklą Lietuvių Bendruomenėje. Čia sakoma:

"Jis buvo vienas tų šviesių lietuvių, kurie greitai suprato Bendruomenės idėją ir ryžosi ją įgyvendinti. Tapęs PLB pirmininku, jis nepagalėjo savo finansinių išteklių veiklos reikalams, aplankė beveik visus laisvojo pasaulio kraštus, kur gyvena lietuvių grupės. Nors pats buvo tautininkų grupės žmogus, tačiau j lietuviškos veiklos dalykus žiūrėjo tolerančio lietuviu akimis ir stengėsi jungti visus tautiečius."

Šis dviejų Lietuvos žymiųjų vyrų nekrologas dėl kai kurių paklaidų ir tam tikros tendencijos vis tik yra reikalingas šio tokio patikslinimo bei paaiškinimo.

1. Suvalkijos rubežiai šiaurėje atsiemia į Nemuną. Tuo tarpu Jurbarkas, kuriame gimė velionis Juozas Bačiūnas, randasi dešiniame Nemuno krante.

Bent iki šiol jurbarkiečiai nebuvo laikomi suvalkiečiais.

2. Autorius norėdamas nusakyti jų politinį nusistatymą, kad jiedu buvo linkę į kairę, taip gi slidinėja ir apsilenkia su tiesa. Tautinė srovė, kurioje nuo pat savo jaunystės dienų ypatingai aktyvus buvo velionis J. Bačiūnas, tokio įtarimo niekada neturėjo.

3. J. Bačiūnas, kaip rašoma, 1916 m. į Lietuvą nėra vykęs ir todėl 1918 m. jam nereikėjo nė grįžti atgal. O Tabor Farm nusipirko grynai iš savo santaupų Amerikoje.

4. Nekrologo pabaigoj autorius kalbėdamas apie toleranciją visiškai nusišneško. Išeina, kad tautininkai savo grupėje turėjo tik vieną tolerančią narį, bet ir tas numirė. Tad ateity jų laukia labai liūdnas likimas. Aišku, po tokio pareiškimo, dideliu tolerančingumu pasižymintieji kitos idealogiškos grupės veikėjai savaime jau negalės rasti bendros kalbos su tolerancijos "neturinčiais" tautininkų grupės žmonėmis.

Tačiau viena neturėtume pamiršti, kad jokia ideologinė srovė šią dorybę neturėtų savintis ir ja didžiū-

Prezidento Richard M. Nixono inauguracijos iškilnėse ir baliuje Washingtone dalyvauti buvo gavę kvietimus apie pora šimtų lietuvių, vienokių ar kitokių būdu prisidėję prie respublikonų kandidatų laimėjimo. Ne visi, dėl didelių atstumų, galėjo iškilnėse dalyvauti. Iš Clevelando buvo nuvykęs Rita Premeneckienė, aktyvi veikėja respublikonų eilėse, kuri dalyvaudama inauguracijos iškilnėse pasiūšusi lietuvišku tautiniu kostiumu atkreipė daugelio žmonių dėmesį ir turėjo progos papasakoti apie Lietuvą ir dabartinę jos padėtį. Viršuje: Rita Premeneckienė su clevelandiečiais svečiais inauguracijos baliuje, kur visi svečiai turėjo dėvėti vakarinius rūbus, bet ir čia p. Premeneckienė prie savo sukelės prisisegė tautines spalvas. Iš kairės: slovakai Joseph Trubinsky ir ponis, ponis Minshall, ponis Irena B. Balint -- vengrų moterų pirmininkė, Rita Premeneckienė ir kongresmanas Wm. E. Minshall.

tis. Kai pradėdama rūpintis kitų tolerancija, tai dažniausiai visiškai prarandama savoji. Taip, išrodo, atsitiko ir su šio nekrologo autorium.

R. Premeneckienė sugrįžus iš Washingtono, jos kaimynė D. Haefele sukvietė ponias kavutei, suteikdama progos plačiau papasakoti apie inauguracijos iškilnes ir balių. Clevelando priemiesčio laikraštis West Life, įsidėjo keletą nuotraukų ir aprašymą. R. Premeneckienė kavutėje dalyvavo pasiūšusi tuo pačiu tautiniu kostiumu, kuriuo buvo apsirengusi dalyvaudama inauguracijos iškilnėse. Šalia stovi Mrs. D. Haefele.

Didelė dalis jūsų elektros sąskaitos taip pat eina į mokyklą.

Tai yra todėl, kad The Illuminating Company yra naudingų nuosavybių investatorius. Mes mokame taksus kaip ir jūs. Federalinius, valstijos ir lokalinius taksus.

Mes sunaudojame apie 25 centus iš kiekvieno elektros sąskaitos dolerio užmokėti taksams. Praėjusiais metais tai susidėjo maždaug iki 48 milijonų dolerių.

Penkiolika milijonų dolerių iš tos taksų sumos pasiliko čia Clevelande, Northeast, Ohio. Apie 9 milijonus dolerių buvo sunaudota pagelbstinti tvarkyti ir gerinti viešas mokyklas Clevelande, Northeast, Ohio.

Taigi kai jūs mokate savo elektros sąskaitą, tai yra vienas investavimo būdas ateičiai. Tai jūsų bendruomenės ateitis.

KAUNE STATYBA VYKSTA BE TVARKOS...

Kauno namų statybos kombinato vyriausias statybininkas (J. Zukas TIESOJ, sausio 14) pasakoja apie dabartinį Kauno statymą: "Iš metų į metus niekaip nesugebame išvengti organizacinio chaoso, statome visiškai neparuoštuose kvartaluose, nesilaikydami elementarios technologinės eilės. Be savo blogos išvaizdos, Kauno naujų gyvenamųjų namų mikrorajonai atbaido naujakurius susisiekimo ir aplinkos nepatogumais".

"Visiems, net ir nespecialistams, aišku, kad mikrorajonus reiktų užstatyti, laikantis senos, bet paprastos ir teisingos technologinės eilės: iš pradžių nutiesiami magistraliniai tinklai, vėliau — gatvės, po to kvartaliniai tinklai ir tik tada pradėdama nuo pastatų, teisingiau, gyvenamųjų namų statybos, ir kaip tik ten, kur tuo metu nėra senų statinių, elektros oro linijų ir kitų komunikacijų. Kartu kvartalas ruošiamas statybai, tiesiami kvartaliniai ir magistraliniai tinklai, o kai kada — dar tik projektuojama. Tik baigus gyvenamųjų namų ir juos apgyvendinus, nutiesiamos gatvės, tvarkoma teritorija... Neverta nė aiškinti, kaip skaudžiai tai atsiliepia..."

— Kodėl gi taip yra? — klausia statybininkas ir čia pat ima smulkmeniškai aiš-

kinti, kur tokios netvarkos priežastys. Iš to aiškėja, kad kalčiausias neplaningas planavimas. Vienas iš komunistų labiausiai garbinamų statybų yra planas. Komunistai su panieka atsiliepia apie "kapitalistinio ūkio privatinės iniciatyvos džiu-nles", kuriose, esą, kiekvienas dirba, kas tik jam naudinga, visiškai nepaisydamas visuomeninio tikslin-gumo. Tik planingas darbas galys būti ir visuomenei ir ekonomiškai. Tad ir planuoja viską, ir visi. Planavimo sistema taip susiraizgiusi, kad paskiras planuotojas nebesusivaiko, ką ir kaip planuoja kiti keli ar keliolika to paties dalyko planuotojai. Planavimas yra tapęs katastrofiškai neplaningas. Štai ir tas Kauno vyriausias statybininkas mini mažiausias devynias Kauno miesto statybos planavimo vietas, ir dar pridėda "ir taip toliau", atseit, dar ne visas paminėjo. Jų visų planavimai ir planų vykdymai nesuderinti, tad ir išeina taip, kad uoliai beplanuojant, "niekaip nesugeba išvengti organizacinio chaoso". O užtektų, anot vyriausio statybininko, tik laikytis "senos, bet paprastos ir teisingos" tvarkos... (ELTA)

The ILLUMINATING Company
An investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARAS DETROITE

Korp! Neo-Lithuania surengtas jaunųjų talentų vakaras vasario 8 d. Lietuvių Namuose nesutruokė visuomenės tiek, kiek buvo tikėtasi. Nežiūrint kruopštaus pasiruošimo ir gražaus jaunųjų pasirodymo salėje sėdėjo nepilnas šimtas svečių. Jaunųjų talentų vakarą pravedė Vaitėkaitytė Audronė. Pradėtas dailiojo žodžio pasirodymu. Viešnia iš Chicagos Eglė Juodvalkytė paskaitė K. Bradūno "Vilniaus varpai" ir padėklamavo K. Binkio eilėraštį "Gėlės iš šieno". Detroitiškė Irena Vizgirdaitė padainavo: Kas bernelio sumislyta ir toks mūsų likimas. Pianu jai pritarė Vida Blūdžiūtė.

"Partizanų dainos" pyne išpildė: Dalia Gaizutytė, Rūta Kaunelytė ir Regina Putriūtė, akordeonu joms pritarė Antanas Paškus. Po jų vėl pasirodė Eglė Juodvalkytė ir paskaitė V. Putino eilėraščių Morto voco.

Clevelandiškiai Mindaugas Gatautis, Danutė Čiurberkytė, Kristina Jankutė ir Julija Stoškūnaitė, gitaroms pritariant, pateikė mums visą glėbį dainų.

Pauliaus Jurkaus "Ant Vilnelės tilto" atliko: Edvardas Sveticas, Antanas Paškus, Robertas Selenis ir Asta Banionytė. Programa baigiama Detroito Neo-Lithuania orkestrui išpildant įvairius muzikinius kūrinius, dainuojant Irenai Vizgirdaitę. Padėką pareiškė programos išpildytojams ir svečiams Arūnas Vaitėkaitis.

Daugiausia prie šio rengimo prisidėjusiai Daliai Šimoliūnienei buvo įteikta gėlių puokštė. Tikrai jaunimas scenoje gražiai pasirodė ir tenka dėkoti tiems, kurie jiems padėjo: Daliai Šimoliūnienei, Stasiui Šližiui, Dainiui Beržianskiui ir clevelandietei V. Butkieni. Nė vienas iš vakarą atsilankęs nesigaili. Programai pasibaigus buvo užkandžiujama ir šokama.

A. Grinius

• **Balfo 76 skyriaus Detroito** metiniame susirinkime vasario 9 d. išrinkta nauja valdyba:

Pirmininkas — Kazys Ražauskas, vicepirmininkai — Rožė Ražauskienė, Kazys Sraugaskas ir Kostas Jurgutis. Sekretorius — Vladas Stoškus, finansų sekretorius — Časys Sadeika, izdininkas — Petras Dalinis. Revizijos komisija: Petras Pagojus, Vacys Lelis ir Kazys Saudargas.

• **Vlado Putvio**, šaulių sąjungos įsteigėjo 40 metų mirties sukakties paminėjimas ruošiamas kovo 30 d. Lietuvių Namuose. Ruošia Detroito Jūrų šaulių kuopa "Svyturys". (ag)

ANTANO ŠKĖMOS AKADEMIJA

Aktoriui ir rašytojui Antanui Škėmai, tragiškai žuvusiam, atminti yra rengiama Akademia - Spektaklis. Akademijai rengti sudarytas Komitetas, kuris pasiskirstė pareigomis ir darbais.

Administracija: L. Heningas, R. Korsakas ir S. Šimoliūnas.

Meno vadovybė: J. Pušdešris, D. Juknevičiūtė, D. Jankienė, V. Ogilvis ir A. Plečkaitis.

Akademija įvyks š. m. balandžio mėn. vieną sekmadienį Detroito Lietuvių Namuose, 3009 Tilman St.

Programoje: Kalbėtojo žodis apie Antano Škėmos kūrybą ir meninėje dalyje Antano Škėmos veiklą ištraukų spektaklis, susidedantis iš "Šventosios Ingos", "Zivilės", "Baltosios Drobulės", "Čelestos" ištraukų. Išpildyme dalyvaus Detroito meninės pajėgos. Plačiau Komitetas praneš vėliau.

LF NARIŲ SARAŠAS PADIDĖJO...

Detroito apylinkės L.F. narių sąrašas ir vėl pailgėjo ir pavardžių padaugėjo. Nuo 1968 m. liepos mėn. 18 d. iki 1968 m. pabaigos į L.F. Detroito įstojo arba buvo atmintinai įrašais įrašyti šie detroitiškiai:

Laima ir dr. P. Žemaičiai papildė savo ankstyvesnį įrašą iki 600 dol., įnešdami 300 dol. sumą. Prieš miršiant Vladas Pliura buvo įsijungęs L.F. su 500 dol. įnašu jam mirus, atmintinai įrašą šią sumą pakėlė iki 535 dol. Stepas Iljasevičius L.F. buvo įmokėjęs 100 dol.; jam mirus, jo bičiuliai papildė šią sumą iki 177 dol., Pranas Gužaitis buvo įmokėjęs 100 dol., jam mirus jo bičiuliai tą sumą papildė iki 125 dol. Elzbieta Paurazienė savo vyro Stasio atmintinai įmokėjo 20 dol. šią sumą papildė iki 80 dol. Atmintinai įrašai: Marijono Janušaitis 283 dol.; Aldonos Lesčinskienės 200 dol.; Petro Kučinsko 108 dol.; Leono Šukio 100 dol.

Iš gyvųjų Leonas Lozickas įstojo į LF įmokėdamas 100 dol. Reikia paminėti pavyzdinį lietuvių plk. lt. Balį Svilą, kuris niekieno neragintas darydamas testamentą paliko LF net 2000 dol. Šiuo metu Balys Svilas yra miręs, bet jo šviesus pavyzdys ir stambi auka lietuvių bei išlaikyti ir lietuvių kultūrai puoselėti jį įamžino ir jo vardą LF narių knygoje įrašė aukso raidėmis.

Šiuo metu Detroito yra 150 Lietuvių Fondo narių ir 13 asmenų aukojusių mažiau 100 dol. Viso LF čia surinkta apie 30,000 dolerių. A.A. Balio Svilo pinigai kol kas dėl teisinės procedūros į LF nėra įplaukę, bet nėra abejonės jie įplauks vėliau.

Detroitui yra skirta LF kvota 100,000 dol. Dar turime surinkti 70,000 dol. Neabejotinai ir ši suma bus suaukota!

VI. Mingėla,

PAS ARGENTINOS LIETUVIUS

Argentinos Liet. Centro sporto aikštėje buvo labai gražiai paruošta Kalėdų eglutė. Dalyvavo Liet. Centro mažieji "Papartynas" ir daug kitų vaikučių. Visi gražiai šoko, dainavo patenkinimas jų matėsi didžiausias. Juos visus apdovanojo saldainiais ir kitokiomis dovanomis Kalėdų senelis.

Argentinos Liet. Centro veikėjai paruošė stalus po medžiais ir Liet. Centro valdyba visus svečius vaišino sidra ir "pan dulce".

Visas parengimas baigėsi gražia nuotaika ir mažieji išsiskirstė džiaugdamiesi gautomis dovanomis.

Gražus buvo ir Naujųjų Metų sutikimas. Publika susirinko daug: senų ir jaunų. Visi labai gražiai vaišinos prie puikių paruoštų vaišių stalų. Svečių tarpe matėsi inž. A. Rudys su žmona, dukra ir sūnumi iš Chicagos. Liet. Centro pirmininkas Julius Mičiūdas pasveikino visus dalyvius, linkėdamas sėkmingiausių Naujųjų Metų.

Aptarnavimas visų buvo gan malonus, kas sudarė gražią nuotaiką. Didelis dėkingumas priklauso pirm. Jul. Mičiūdui ir visai nuoširdžiai dirbusiai Centro valdybai ir kitiems nariams — tartininkams.

Vasario 16 minėti ir Jubilejinių Metų užbaigimui Argentinos Liet. Organizacijų Spaudos Taryba sudarė šventei ruošti komisiją: pirm. Zeferinas Juknevičius. Dedama pastangų, kad tas minėjimas būtų vienas iš sėkmingiausių.

Vasario 15 bus padėtas vainikas prie San Martin paminklo, San Martin aikštėje Buenos Aires. Dalyvaus jaunimas su vėliavomis, draugiškų tautų atstovai ir kiti; vakare Lietuvių Salėje iškilmingas aktas — minėjimas, su atitinkama programa ir menine dalimi; sekmadienį iškilmingos pamaldos Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje, dalyvausiant Avellanados vyskupui, 11 val. žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas ir vainiko padėjimas prie Lietuviško Kryžiaus Liet. parapijos sodelyje.

Minėjimą ruošia Argentinos Liet. Organizacijų Spaudos Taryba.

Juozas Šiušis

Kun. Jeremiah J. O'Callaghan, Xavier Universiteto Akademinis viceprezidentas įteikia policijos seržantui Robert A. Andriot (antaras iš dešinės) užbaigimo diplomą kursų Cincinnati 139 aukšties policijos pareigūnams, kuriuos suorganizavo Dr. Vytautas Bieliauskas (dešinėje). Kairėje stovi Cincinnati miesto burmistras, Eugene Ruehlmann.

BOSTON

SKAUTŲ VYČIŲ VEIKLA

Bostono skautai vyčiai yra pasiskirstę į du būrelius, kuriems vadovauja v. sl. Bronius Banaitis.

Senųjų Lapinų skautų vyčių būrelį sudaro vyresnio amžiaus skautai vyčiai. Tai daugiausia vyrai jau baigę mokyklą, atitarnavę kariuomenėje, sukūrę savo šeimas ir dirbą įvairius darbus. Visi jie be išimties perėję per Bostono žalgirio tunto eiles ir toliau likę tunto nariais, duodami tunto veiklai stiprų pagrindą. Jiems vadovauja s. C. Kiiliulis.

Dariaus skautų vyčių būrelį sudaro jaunesni amžiaus skautai vyčiai ir dauguma jų dar lanko įvairius mokyklas. Jiems vadovauja sl. Arūnas Subatis.

(kn)

SIBIRO TREMTINĖS UŽRAŠAI...

Stefanija Rūkienė, VERGIJOS KRYŽKELIUOSE. Viršelio aplankas Algio Muliolio. Iliustracijos tekste Vidos Stankuvienės. Knyga 444 puslapių, kaina 5 dol. Kietais viršeliais — 6 dol.

Stefanija Rūkienė šiuos savo užrašus skiria Sibiro žuvusiems ir mirusiems lietuviams. Tai antkapis jų nežinomiems ar jau baigiantiems nykti kapams...

"Tai tikrai brangus antkapis, pastatytas tautos kankiniams vienos kankinės, kuriai likimas leido išlikti gyvai, kad liūdyti visam laisvajam pasauliui apie baisiąją XX amžiaus vergijos imperiją ir pavergtųjų dalį. Ta knyga buvo jau seniai laukiama. Nors autorė savo pergyvenimus yra dalimis aprašiusi viename ir kitame Amerikos lietuvių laikraštyje, tačiau jokios paskiros dalys negali atstoti visos knygoje atvaizduotos pilnumo" — rašo Naujienos.

SOVIETIJA ITALO AKIMIS...

Giovannino Guareschi, DRAUGAS DON CAMILLO. Su 18 autoriaus piešinių. Išvertė J. P. Palukaitis. Knyga 216 psl. kaina 3 dol.

"Tai neseniai mirusio italų rašytojo viena iš tų daugelio knygų, kurios pagrindiniai veikėjai yra vieno italų miestelio klebonas Don Camillo ir vietinės komunistų partijos sekretorius Peppone. Šių dviejų pagrindinių veikėjų "draugystė" — tarpusavio kova, spalvinga pokario Italijos gyvenimo tekme autoriaus šiose knygose piešiama tokiomis lakoniškomis humoristinėmis situacijomis ir forma, kad jis ne vieno kritiko yra pavadintas šių dienų Servantesu. Čia minima lietuvių kalbon išverstoji Guareschi knyga vaizduoja ypač intriguojantį dalyką — Don Camillo ir Peppone kelionę į šiandieninę Rusiją". — rašo Draugas.

Abi šios knygos, išleistos Vilties leidyklos, yra gaunamos Dirvoje.

DIRVA

6907 Superior Ave. 196... m. d.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kaina 6 dol.

Ta pačia proga prašau atsiųsti egz. Giovannino Guareschi "Draugas Don Camillo", kaina 3 dol.

Mano adresas: (pavardė ir vardas)

..... (namo numeris ir gatvė)

..... (miestas ir valstybė, zip Nr.)

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

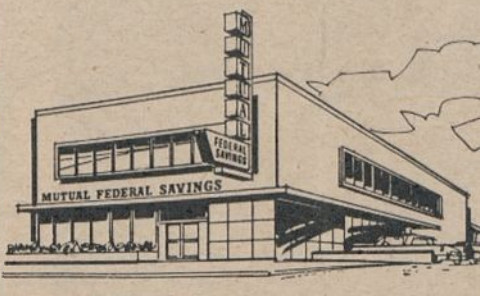
Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo ląkstus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieno metų taupymo ląkstus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Jonas Lipnis-Lipnevičius**, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, su 25 dol. įnašu įstojo į Vilties Draugiją.

J. Lipnis jau trečius metus vakarais Clevelando State University studijuoja sociologiją ir ekonomiją ir yra prezidentas unijos International BPSWP Local Nr. 711 AFL-CIO, kurios žinioje yra keturi Addressograph — Multigraph fabrikai.

Dėkojame naujam viltininkui už paramą Dirvai.

• **Dr. inž. Algirdas Nasvytis** Amerikos Dantračių Gamintojų Sąjungos (AGMA) suvažiavime San Diego, Calif. vasario 10 d. skaitė paskaitą apie išvystymo pažangą daugiašaknių krumpliaratinių pavarų, pritaikintų helikopteriams.

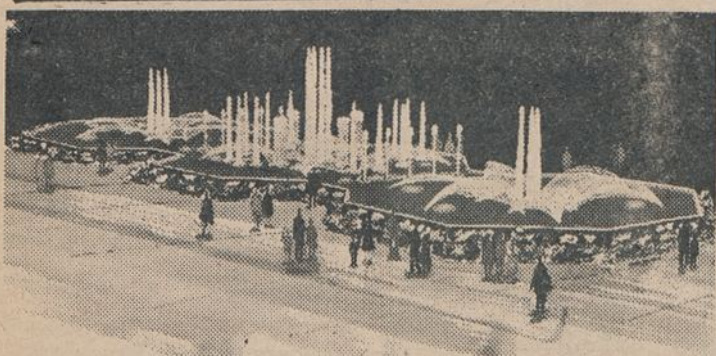
• **LB Los Apylinkės Valdyba** maloniai kreipiasi į visus pirmajai Apylinkei priklausančius tautiečius užsimokėti LB solidarumo įnašą. Kad išvengus Jūsų namų durų varstymą bei trukdymą, įnašui užsimokėti, Valdyba išsiuntinėja numeruotus kvitus ir gražinimui apmokėtą voką. Prašome kvitą užpildyti ir neatidėliojant pasiųsti.

Solidarumo įnašas yra pagrindinės LB pajamos, kurios panaudojamos lietuvių bėgusių ugdymui bei stiprinimui — kas ir yra pagrindinis LB uždavinys. Jūsų įneštas doleris tam tikslui ir bus sunaudotas.

Abiejų Apylinkių Valdybų susitarimu, nevaržoma kas kokiam Apylinkei nori priklausyti.

Dėl adresų pasikeitimo ar jų neturėjimo, nevisiems tautiečiams minėti kvitai išsiuntinėti. Asmenys, negavę paraginimo, solidarumo įnašą prašomi siųsti Valdybos išdininkui Juozui Kalvaičiui, 977 Maud St., Cleveland, Ohio 44103 arba įnešti Superior Savings and Loan Assn. mūsų einamon sąskaiton (Account) nr. 12529 paliekant savo pavardę, adresą ir įmokėjimo sumą. Be to, kiekvieną sekmadienį, po liet. pamaldų solidarumo įnašas priimamas šv. Jurgio parapijos apatinėje salėje.

LIETUVOS VĖLIAVOS, Amerikos, Ohio valstijos ir tautybių vėliavos. 12"x18". Po \$1.00. Telefonas 321-1795.

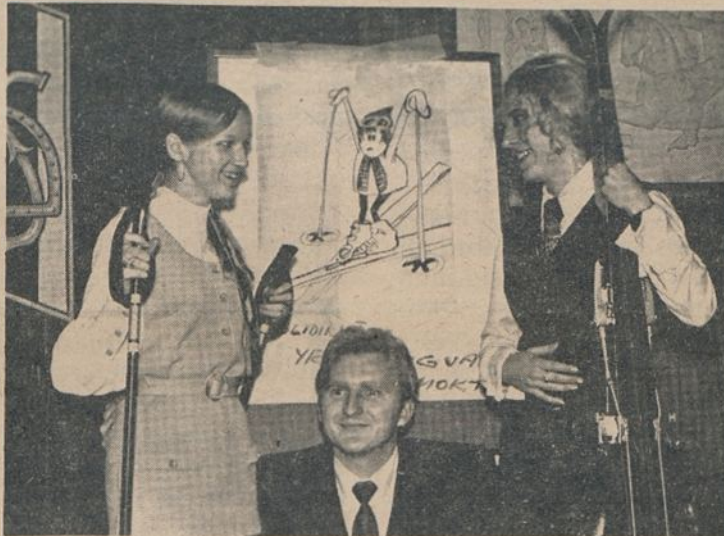
Šiais metais nuo vasario 22 iki kovo 2 d. Clevelande Public Auditorium vykstančioje gėlių ir namų parodoje clevelandiečiai turės malonumo matyti skulptoriaus Clarence Van Duzer sukurtą 90 pėdų fontaną, kuris sunaudoja 12 tonų vandens per dvi minutes, apšviestas besikeičiančiomis šviesomis ir pritaikyta muzika. Tai lyg savotiškas vandens baletas.

Užpraeitą penktadienį skautės akademikės, talkinamos brolių akademikų suruošė Čiurlionio ansamblio namuose studentų linksma vakarį, kuriame studentai buvo supažindinti su slidinėjimo sportu, demonstruota filma ir slidinėjimo instruktorius A. Benas davė praktiškų patarimų. Viršų dalis jaunimo. Šį savaitgalį jaunimas ruošiasi slidinėjimo išvykai į Pittsburghą.

Demonstravęs filmą J. Dunduras ir slidinėjimo instruktorius A. Benas davęs studentams praktiškų patarimų.

Ramunė Juškėnaitė, Giedrius Lazdinis ir Milda Jokubaitytė su slidėmis prie slidinėjimo kviečiančio plakato!

• **Frick**, kuriam yra 54 metai amžiaus, per 30 metų išlaikė vienodą svorį 176 svarus dėka dietos, kurios paslaptį nešiojasi. Jau 30 metų, kai jis dalyvauja Ice Follies programose ir drau-

ge su kitais tos grupės artistais jį matysime Cleveland Arenoj nuo vasario 25 iki kovo 9 d.

VIENINGOS KOVOS KELIU

Vasario 16-sios šventės — 51jų nepriklausomybės atstatymo metų proga — Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Komitetas kviečia visus krikščionis demokratų ir visus po pasaulį išblaškytus lietuvius iš naujo pasišvęsti nepailstančiai kovai už Tėvynės laisvę.

A t s k leisime jaunimui nepriklausomybės kovų savanorių kūrėjų, tautos sukilimo partizanų, miško brolių, Sibiro ir koncentracijos stovyklų kankinių aukos prasmę. Įdiekime jų širdyse tos visiška išskaistinančios aukos sėklas, kad jos sudygtų ir išsiskleistų tokiais pačiais tauraus žmoniškumo ir didžios meilės žiedais, kurie laisvės kovotojų aukoje visiems amžiams pašventė ir laisvę ir nepriklausomybę.

Atverkime savo širdis pavergtajai tautai ir pašvęskime savo gyvenimą jos naudai ir gerovei. Panaudokime visas progas visais galimais būdais padėti pavergtiesiems broliams jų tylioje ir šventoje kovoje prieš okupantą.

Nedarykime nieko kas galėtų kenkti pavergtos tautos kovai už laisvę. Atsisipirkime visoms Kremliaus okupanto vilionėms ir žabangoms. Atsleiskime visus okupanto būdus ir priemones suskaldyti kovojančią išeiviją. Išjunkime iš

savo gretų visas subversyvas piktžoles, kurių šaknys maitinamos okupanto sultimis ar savanaudiškumo syvais.

Politinės emigracijos egzistenciją įprasminkime pasišventusių tarnavimu pavergtos tautos interesams. Suremkime pečius politinei ir bendruomeninei veiklai ir susirikiavę po Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vėliava paspartinkime savo žingsnius darbo, kovos ir aukos keliu į laisvę.

Darbas už pavergtuosius brolius tegaivina rankas ir širdis. Kova už laisvę teina tikėjimą lietuvių tautos nemarumui ir jos didybe. Auka už Tėvynę teiprasmina skaudų emigracijos likimą. Meilė broliams ir Tėvynei tebūna visos mūsų veiklos ir šaltinių ir žibintu kelyje į laisvą, nepriklausomą, demokratinę ir krikščionišką Lietuvos valstybę.

**LKDS
Centro Komitetas**

REIKALINGA NAMŲ RUOŠOS DARBAMS

Gydytojo šeimoje. Gyventi kartu ar atskirai. Duodamas kambarys ir vonia. Cleveland Heights. Skambinti po 4 v. p. p. 932-1144. (13-14)

PARDUODAMAS NAMAS

Prie Naujosios parapijos, E. 185 g. apsipirkimo centro. Randasi ramioje gatvėje prie Nottingham Rd. Vienas miegamasis arba darbo kambarys apačioje, 3 dideli miegamieji viršuje. 1½ vonios. Valgomasis kambarys. Puikiai išremontuota virtuvė su pečium ir indams plauti mašina. Būtinai pamatykite ir įsitikinkite. Tel. 486-2747.

**FLORENCE M. ROME
REALTY
18202 Marcella Rd.
(13-18)**

HELP WANTED MALE

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS For 1st & 2nd shift TURRET LATHE ENGINE LATHE W & S AUTOMATICS BRIDGEPORT MILLS Must have job shop experience, and be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Steady work, and fringe benefits. SATURN INDUSTRIES 26067 Groesbeck, Warren, Mich. 313 — 773-4300 (6-15)

SHEET METAL MECHANICS

Experience in layout prototype and sample part fabrication. STEADY WORK GOOD FRINGE BENEFITS NO AGE RESTRICTIONS M. N. METAL PRODUCTS CORP. 1300 E. 9 Mile Rd. Hazel Park, Mich. 313 — LI 1-4050 or JO 4-5986 (13-17)

FITTERS WELDERS TRAINEES ELECTRIC EYE BURNERS Qualified for top paying jobs. Long program. Steady work. Excellent working conditions. Day and Afternoon Shift CUSTOM FABRICATORS 15720 Dale (Near Telegraph & Fenkell) Detroit, Mich. (10-19)

BOX MAKER BOX MAKER ADJUSTORS Splendid opportunities for men with experience on gluing machines for folding boxes. Will consider training men in paper and related industries. Phone Mr. Vizkeley. 313-341-1221. Wolf Detroit Envelope Co., 14700 Dexter Blvd., Detroit, Mich. (14-17)

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

VLIKAS DIDELĮ DĖMESĮ SKIRIA INFORMACIJAI

Praėjusių Lietuvos Laisvės Kovos Mėnų Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto išlaidų apyskaitoje paaiškėjo bendra išlaidų suma — \$30,092.13.

Vliko seimui pateiktajame vicepirmininko J. Audėno pranešime buvo pabrėžta, kad Vliko darbe didžiausias dėmesys buvo skirtas informacijai. Tai atitinkamai atspindi ir išlaidų apyskaitoje. Tolydinė informacija skleidžiama per ELTOS biuletenius, kurių 1968 metais buvo leidžiama septyniomis (anglų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų, arabų ir lietuvių) kalbomis, atsiėję \$16,477.37, tai yra 54.82% visos išlaidų sumos.

Buvo išleista eilė ir vienkartinė leidinių (kiek jų dar galima gauti ir panaudoti, — skelbiama spaudoje). Jie visi tais metais atsiėjo \$6,157.64 — 20.40%. Be to, informacijos į Lietuvą rengimas ir perteikimas — \$3,656.00 — 12.18%.

Iš viso, šiose trijose išlaidų informacijai pozicijose susidarė išlaidų \$26,291.01, arba visos išlaidų sumos 87.4%. Likusieji 12.6% arba \$3,801.12 buvo: atlyginimams — \$2,040.00 (6.8%), paštui, telegrafui telefonui — \$617.31 (2.03%) ir įvairiems kitoms reikalsams — \$91.36 (3.02%).

Informacijos sklaidimo svarba nesumažės nei šiais, nei tolesniais metais. Priešingai, dar tebereikia ją plėsti ir gerinti. Tai reikalauja ne mažiau, o daugiau išlaidų. Informacijai stipriai paremti, Vlikas ir Tautos Fondas telkia ypatingus rėmėjus. Būtent, kviečia šiuo sumetimais skirti Tautos Fonduikas met bent 25-kių ar daugiau dolerių įnašą. Ypatiesiems rėmėjams per istisus atitinkamus metus siunčiami lietuviški ELTOS biuleteniai (360 puslapių per metus), tai yra, jietampa lyg lietuviškųjų ELTOS biuletenių garbės prenumeratoriai. Bet jų įnašo didžiama tenka ne lietuviškųjų biuletenių, o visoms kitoms minėtoms informacijos sklaidimo išlaidoms apmokėti. Tokių ypatingų rėmėjų jau yra 74. Dalis jų įmoka įnašus po 50 ir net po 100 dolerių. Jie remia vieną iš svarbiausių Lietuvos laisvės bylos reikalų. (ELTA)

**Jei "EGLUTĘ" užsakysi
Vaikui džiaugsmą padarysi -
Skantant nuotykius Pupučio
Valandos pavirs minutėm.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Rūtelė, G. Česienės. Liuanistinių mokyklų antrajam skyriui skaitymai. Išleido JAV LB Kultūros Fondas.

• Ateitis. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas nr. 10, 1968 m. gruodis. 64-09 56th Rd., Maspeth, N. Y. 11378.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
HOME and
REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue 361-1763 936 East 185th Street 531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• ALT S-gos Elizabetho skyriaus išdininkas Jurgis Miežaitis atsiuntė 200 dolerių su pranešimu:

"Visuotino susirinkimo nutarimu ir skyriaus valdybos pavestas siunčiu 200 dol. tuo papildant Elizabetho skyriaus įnašus Vilties

Draugijai nuo 300 dol. iki 500 dol."

ALT S-gos Elizabetho skyriui už paramą Dirvai Vilties Draugijos Valdyba ir Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Kęst. Mackevičius iš Vakarų Vokietijos atsiuntė

pašto perlaida prenumeratą nepažymėdamas pilno adreso, tad jam siustas laikraštis grįžo. Prašome pranešti mums tiklu adresu, kad galėtume Dirvą siuntinėti.

• Inž. Gerimantas ir Danutė Penikiai vasario 5 d. susilaukė dukrelės. Gerimantas Penikas yra veiklus jaunųjų akademikų atstovas, foto menininkas, laikraščių foto bendradarbis.

• Premjera "DANOS", komp. J. Gaidelio operos, įvyks š. m. balandžio 12 d., Chicagoje, Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Kiti spektakliai — bal. 13 ir 19 d.d. Lėbretas — S. Santvaro. Dirigentas — A. Kučiūnas. Solistai: D. Stankaitytė, R. Mastienė, S. Baras, A. Brazis ir J. Vaznelis. Režis. — P. Maželis. Dail. — A. Kurauskas.

Bilietai gaunami "Margniuose", 2511 W. 69th St., Chicago. Telef. PR 8-4585. Užsakant paštu — siųsti čekį: Lithuanian Opera of Chicago, 6441 So. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60629.

Bilietų kainos: Parterėje: 8, 6,50 ir 5 dol. Balkone: 7, 5 ir 3 dol. Premjerai — visi bilietai 1 dol. brangsnai.

Chicago Lietuvių Opera

Naujoji Tautos Fondo atstovybė Toronte. Sėdi iš kairės: vice-pirm. A. Firavičius, pirm. J. Švežda, išd. P. Morkūnas. Stovi: spaudos informacijos reikalams I. Stanulis, vjaus reikalams inž. V. Luima, sekr. V. Montvila ir vjaus reikalams K. Monglicias.

P. L. B. Valdybos Pirmininkui

A. A.

JUOZUI J. BAČIŪNUI

mirus, Jo žmonai poniai BAČIŪNIE-NEI, artimiesiems bei buv. bendradarbiams nuoširdžią užuojautą reiškia

Venezuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenė,

VLIko Atstovybė Venezueloje

ir

P.L.B. III-jo Seimo Venezuelos Atstovai

Mielam Kolegai

DR. BRONIUI GAIŽIŪNUI

mirus, jo žmoną BRONĘ, sūnų dr.

GINTAUTĄ, dukrą DANUTĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Pasaulio ir Amerikos
Lietuvių Gydytojų Sąjungos
Valdyba

Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos našlei kilniadvasiai bendrų išeivės naštų nešėjai

SOFIJAI SMETONIENEI

mirus, Jos sūnui adv. JULIUI ir šeimai, dukrai MARIJAI ir pulk. ALOIZUI VALUŠIAMS, giliausią užuojautą reiškiamo

Marija Aukštaitė ir sūnūs

Mieliems ANTANINAI ir JUOZUI LIUTKONIAMS Jų mylimai dukrai

PRAKSEDAI SAULYTEI

STANKEVIČIENEI

mirus Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

Ona ir Pijus Vaičičiai

Los Angeles ALT delegacija pas Los Angeles miesto burmistrą Samuel Yorty, kuris Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną -- Vasario 16-tą -- paskelbė Lithuanian Independence Day, tuo reikalu išleisdamas proklamaciją, ir vasario 14 dieną leido prie miesto rotušės su iškilmingomis ceremonijomis iškelti Lietuvos vėliavą. Stovi iš kairės: A. Skirius, Bern. Brazdžionis, D. Razutytė, Lietuvos konsulas dr. J.J. Bielskis, burmistras Samuel Yorty, O. Razutienė, V. Čekanauskas.

IŠ ALT S-gos PHILADELPHIJOS SKYRIAUS VEIKLOS

ALT S-gos Philadelphijos skyriaus visuotinis metinis susirinkimas, įvykęs š.m. vasario 9 d. 3 val. p.p. Liberty Federal Savings & Loan Assoc. patalpose paliko draugiško ir veržlaus vieneto išpuolį.

Minutės susikaupimu buvo pagerbti: neseniai miręs ALT S-gos garbės narys ir PLB pirmininkas J. Bačiūnas, skyriaus narys B. Buinys, kad ir sunkios ligos pakirštas, bet iki paskutinio atodūsio besisielojęs lietuviškuoju reikalu, -- ypač jaunimo ateitimi. Pagerbti liko ir anksčiau mirę skyriaus garbės nariai A. Kanin - Kaniušis, A. Tvaranavičius bei nariai J. Bakuckas, K. Vidzikauskas, J. Vaivada, K. Adomaitienė, P. Jeskelevičius, Saulius Česonis.

Tiek skyriaus pirmininko V. Gruzdzio, tiek išdininko P. Didelio pranešimai buvo įdomūs ir su dėmesiu išklausyti. A. Dilbos perskaitytas revizijos aktas patvirtino skyriaus valdybos rūpestingumą, o išskirtinai išdininko P. Didelio pareigingumą, apie ką aiškiai byloja arti 900 dol. likutis, nors skyrius ir yra padidinęs savo įnašą Vilties d-jai \$100 bei paskyręs Lietuvos Nepriklausomybės Fondui \$25.00, Lietuvos Karo invalidams \$25.00 ir vietos Bendruomenės Balso radijo valandėlei \$25.00.

Skyriaus suruoštasis dailiojo žodžio -- Andriušis, Gustaitis, Santvaras -- vakaras ligai liko atsilankiusių jų širdyse. Skyrius įvertindamas lietuviško žodžio ir spaudos įnašą mūsų, savo metu, per vietos Bendruomenės Balso, paskelbė, išmokėjęs už kiekvieną korespondenciją ar nuotrauką, tilpusią Dirvoje apie vietos lietuvišką gyvenimą arba išskirtinai apie skyrių, bet kurioje lietuviškoje spaudoje, skyriaus skirtą atlyginimą. Tiesa, nedidelis tas atlyginimas, net skurdokas, - ct. už eilutę arba \$1.00 už nuotrauką -- bet pats mostas vertas dėmesio, o jaunimui paskata. Šios minties pradininkui J. Česonui priklauso visuomenės deramas dėmesys. Malonu pastebėti, kad už korespondencijas daugiausiai atiteko prof. J. Puzinui, toliau J. Bobeliui, P. Mitalui, S. Jurskytei ir K. Čikotai ir V. Gruzdziai. Gražu, kad skyrius savo įsipareigojimą pratęsė dar metams. Tai gi, rašykime, fotografuokime...

Malonią staigmeną sudarė, ankstyvesniai valdybai pasitraukus, o naująją renkant, narių pareigingumas: ankstyvesnis nerangumas, vengimas pareigos, išsiskindėjimas likopraeičiai. Į naują valdybą buvo išrinkti: J. Česonis, P. Didelis, A. Jonys, V. Matonis ir B. Vigelis. Kandidatais -- G. Dilbienė ir J. Kaulinienė. Į revizijos komisiją: A. Dilba, K. Kazlauskas ir J. Lušaitis.

Nuotaikingam susirinkimui baigiantis ALT S-gos Rytų Apygardos pirmininkas V. Gruzdyš paminėjo apie L.N. Fondo, kuriam pirmininkauja visuomenininkė E. Čekienė, veikalo "LITHUANIA" autoriaus ir re-

daktoriaus, Lietuvos Pašiuntinys Patarėjo Šveicarijoje dr. A. Geručio ir autorių prof. J. Puzino, prof. J. Jakšto, dr. A. Budreckio ir min. S. Lozoraičio -- pagerbimą, kuris įvyks š.m. kovo 23 d., sekmdienį, Le Cordon Bleu salėje, Jamaica Avenue ir 96 gatvės kampas, Woodhaven, New York ir kvietė gausiai dalyvauti. Reikia tikėtis, kad nariai atkreips reikiamą dėmesį.

Į artėjantį Sąjungos suvažiavimą atstovais numatyti B. Vigelis, Č. Tamašauskas, V. Matonis, A. Jonys, V. Gruzdyš, P. Didelis ir J. Česonis.

Nariams pareiškus brandžių minčių bei pagėidavimų, susirinkimas buvo baigtas.

Visuotiniame metiniame susirinkime pirmininkavo A. Jonys, sekretoriavo -- G. Palaitis.

Po susirinkimo darbščųjų ponių buvo suruoštos vaivės, kurių metu skyriaus pirmininkas V. Gruzdyš šiltu žodžiu pasveikino peržengusius 60 metų slenkstį skyriaus narius P. Mitalą, J. Lušaitį ir G. Palaitį, išteikdamas skyriaus narių pasirašytą Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės parašytą, Vilties draugijos išleistą knygą "Vergijos Kryžkeliuose". Buvo ir daugiau sveikinimų, į kuriuos atsakė abu dalyvavę "kaltininkai": J. Lušaitis ir G. Palaitis. Vaivės pavairino nuotaikingai padeklamodama J. Kaulinienė, o taip pat ir G. Palaitis bei, žemaitiška tarme, J. Bobelis.

Į vaivės atsilankė ir Philadelphijos Spaudos klubo pirmininkas K. Čikotas (jis tarė ir žodį) bei Bendruomenės Balso vadovas H. Savickas. Šiltai visų buvo sutiktas ir neseniai iš Vietnamo grįžęs, bet kiek pavėlavęs, ltn. J. Matonis.

Susitvarkę reikalus su "kietuoju" išdininku, nenoromis skirstėmės namo, pilni gerų norų ir vilties. (a.j.j.)

HELP WANTED MALE

DIE MAKERS
LATHE HANDS
MACHINE REPAIRMEN
Permanent position, 2nd shift, journeymen's card necessary.
BORG & BECK DIV.
12501 Chrysler Freeway
Detroit, Mich.
An Equal Opportunity Employer (12-21)

GENERAL HELPER

NO EXPERIENCE NECESSARY.
STEADY WORK.
SEE MR. SCHALLER.
CADMET CORP.
20801 RYAN RD., WARREN, MICH. (8-15)

WANTED AT ONCE

DIE MAKERS
Must be able to build dies from parts prints, top wages paid, and benefits.
Apply in Person
CASS MACHINE CO.
691 Antoinette, Detroit, Mich. (11-20)

MILL OPERATORS

We have immediate openings for journeymen mill operators or men with 8 years mill experience.

ALSO

MACHINE BUILDERS

Immediate openings for experienced machine builders. Men with additional experience and knowledge in hydraulics are preferred.
If you are looking for a job with good wages, excellent benefits and diversified and challenging work apply at:

Micromatic Hone Corp.

8100 SCHOOLCRAFT
DETROIT, MICH.
(313) WE 3-7835
An Equal Opportunity Employer (14-16)

Mokytoja Alicija Rugytė ir istorikas dr. J. Jakštas iš Clevelando susitikę Chicagoje Balzoko kultūriname muziejuje istorinių knygų skyriuje. Muziejų kasdien aplanko daug žmonių iš įvairių vietų. Muziejaus patalpos yra 4012 Archer Ave.

Pagerbkime tuos, kurie gyvena ir mirė Dievui ir Tėvynei.

Lietuvos kankinių koplyčia Šv. Petro Bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuvių atsiliepiant sava auka. Laiko jau nedaug.

Atsiliepkite adresu: Lithuanian Martyrs' Chapel Fund, 2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629.

• LB Marquette Parko Apylinkės Valdyba praneša, kad Jurgis Petraškevičius yra išrinktas naujuoju Marquette Parko LB išdininku. Lietuviai, priklausą Marquette Parko apylinkės, solidarumo mokestį maloniai prašomi siųsti arba mokėti šiuo adresu: 6825 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis atidaro Chicagoje Jaunimo Centre Klaipėdos uosto mugę, kurią surengė Liet. Jūrų Skautijos Juodkrantės ir Baltijos tuntai. Šalia konsulo stovi jūrų skautų vadovai S. Lukauskas, A. Gasnerienė ir D. Bylaitienė.

M. Nagio nuotrauka